

HRVATSKE
CESTE d.o.o.

**BROJENJE PROMETA
NA CESTAMA
REPUBLIKE HRVATSKE
GODINE 2011.**

ZAGREB, 2012.

Naručitelj: **HRVATSKE CESTE d.o.o.** za upravljanje, građenje i održavanje državnih cesta. Zagreb, Vončinina 3

Izdavač: **PROMETIS d.o.o.** - Projektiranje i istraživačko - razvojni rad u području prometa. Zagreb, Cvijete Zuzorić 5
Pravni sljednik Instituta prometnih znanosti Zagreb

**BROJENJE PROMETA NA CESTAMA
REPUBLIKE HRVATSKE GODINE 2011. - sažetak**

Za izdavača
direktor:

Milorad Božić, dipl. ing.

Autori:

*Milorad Božić, dipl. ing., Dinko Kopić, dipl. ing.,
Franjo Mihoci, dipl. ing.*

Obrada na
računalu:

Dinko Kopić, dipl. ing.,

Suradnici:

*Vlado Risek, Ljiljana Marinković,
Dražen Biškup*

Koordinator
naručitelja:

Danijel Brkić, dipl. ing.

Grafičko
oblikovanje:

Mr. sc. Nenad Marold

Fotografije:

Dražen Biškup, flickr®, CCN - images

Prijevod na
engleski:

Jasna Blažičko, prof.

Urednici:

Milorad Božić, dipl. ing., Dinko Kopić, dipl. ing.

Naklada:

100 primjeraka

©PROMETIS d.o.o., Zagreb, svibnja 2012.

PROSLOV

Na hrvatskim cestama tijekom 2011. godine provedeno je redovno četrdeset i prvo godišnje brojenje prometa.

Od samog početka brojenje se izvodi u suglasju s preporukama UN - Ekonomске komisije za Europu. Pored domaćih, Komisija je i jedan od najvažnijih stranih korisnika posebno obrađenih podataka prikupljenih u prošloj i prethodnim godinama.

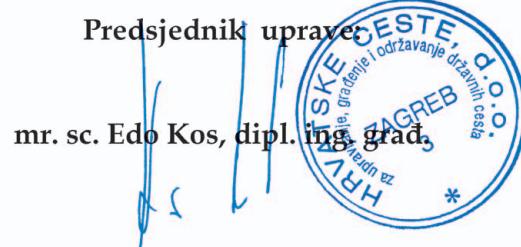
Na dosljedan i prepoznatljiv način ovogodišnja publikacija donosi osnovne rezultate uspješno provedenog brojenja prometa na hrvatskim cestama u 2011. godini. Brojenjem je obuhvaćena mreža državnih i poneka županijska cesta, a dodatno su prikupljeni i obrađeni prometni podaci s autocesta, drugih cestovnih građevina s naplatom uporabe te domaćih pomorskih trajektnih linija. U ovoj publikaciji sadržani su i obrađeni podaci sa 471 brojačkog mjesta, najviše do sada. Iako količina podataka o prometu na cestama iz godine u godinu raste, ovogodišnja je publikacija obogaćena izabranim podacima i o drugim značajkama hrvatskoga cestovnog prometa. Osim prometnih podataka, publikacija u tekstualnom dijelu sadrži pregled povijesnog razvoja sustava brojenja prometa, prikaz brojačkih tehnologija te opis osobitosti prikupljanja i obrade podataka te predočavanja rezultata. Pored neravnomjerne raspodjele prometnih tokova tijekom godine, na nekim dijelovima državne cestovne mreže prostorna raspodjela prometnih tokova posljedica je gradnje i puštanja u promet novih cestovnih dionica. Na temelju opsežnih analiza provedenih na reprezentativnom prostornom i vremenskom uzorku uočljiv je blag porast prometa u ukupnoj cestovnoj mreži.

Korisnicima su, prema posebnim zahtjevima, na raspolaganju i detaljniji podaci o prometnim značajkama, koje zahtijevaju specifične studije i projekti. Na osnovi provedenog brojenja prometa, Hrvatske ceste, osobito za potrebe međunarodnih institucija, priređuju i druga izvešća o prometu na hrvatskim cestama.

Podaci iz ove publikacije, kao i onih objavljenih prethodnih godina, omogućit će stručnim institucijama i ostalim korisnicima upotpunjavanje spoznaja nužnih pri donošenju odluka o budućem prometnom razvitu i učinkovitom gospodarenju izgrađenom cestovnom mrežom.

Zagreb, travnja 2012.

HRVATSKE CESTE d.o.o.

*Sva prava umnožavanja ili reprodukcije ove publikacije
pridržavaju "HRVATSKE CESTE d.o.o.".*

*Pri preuzimanju podataka obvezno je navođenje izvora.
HRVATSKE CESTE d.o.o.*

S A D R Ž A J

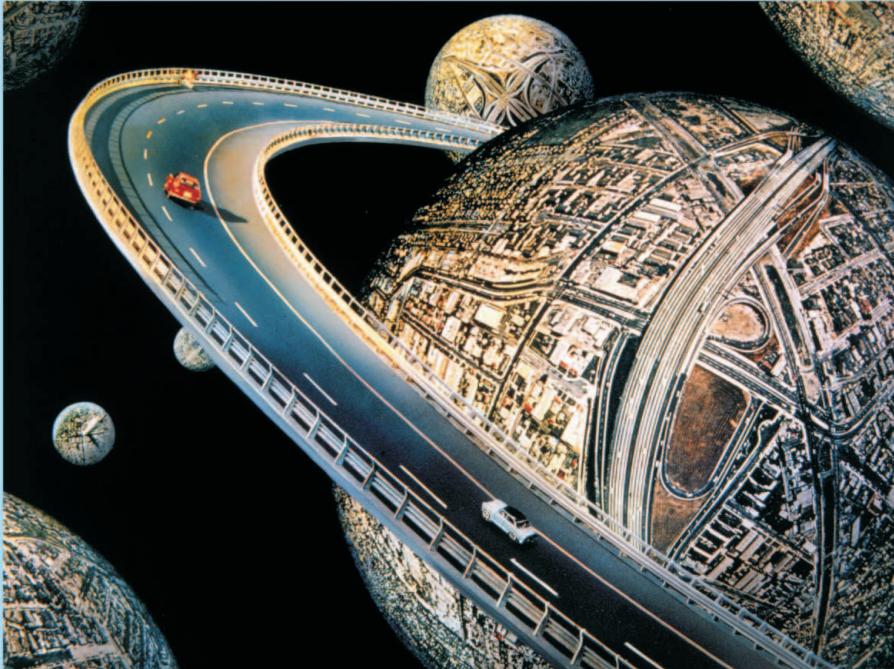
	Stranica
1. UVOD	1
2. SUSTAV BROJENJA PROMETA NA CESTAMA REPUBLIKE HRVATSKE.....	4
2.1. POVIJESNI OSVRT	5
2.2. METODOLOGIJA BROJENJA PROMETA	8
2.2.1. Metode brojenja prometa	8
2.2.1.1. Povremeno automatsko brojenje prometa	8
2.2.1.2. Neprekidno automatsko brojenje prometa	9
2.2.1.3. Naplatno brojenje prometa.....	10
2.2.2. Metode prikupljanja podataka	11
2.2.3. Metode obrade podataka i predočavanja rezultata.....	12
2.2.4. Izvori prikupljenih podataka za godinu 2011.....	15
2.3. ODABRANI PODACI O CESTAMA I PROMETU	17
2.4. ANALIZA REZULTATA BROJENJA PROMETA U GODINI 2011.	21
3. PGDP I PLDP S OPĆIM PODACIMA O BROJAČKIM MJESTIMA I ODSJEĆCIMA	29
4. DRŽAVNE CESTE I AUTOCESTE: NAPLATNO BROJENJE.....	44
5. PRIJEVOZ VOZILA TRAJEKTNIM LINIJAMA	53
6. PRILOZI.....	58
6.1. Kratice i značenja Common abbreviations and terms.	59
6.2. Kartografski prikaz : Mreža državnih cesta i autocesta, razmještaj mjesta brojenja prometa (stanje 31.12.2011.)	
6.3. Kartografski prikaz : Intenzitet prometa na odabranim cestovnim pravcima u 2011. godini	

POPIS TABLICA

	Stranica
Tablica 2.1. Struktura razvrstane cestovne mreže Republike Hrvatske u 2011. godini	18
Tablica 2.2. Struktura registriranih cestovnih motornih i priključnih vozila u razdoblju od 2005. do 2011. godine	19
Tablica 2.3. Odabrani podaci o sigurnosti prometa na cestama u razdoblju od 2001. do 2011. godine	20
Tablica 2.4. Raspodjela brojačkih mjesta prema veličini prometa u 2011. godini	23
Tablica 2.5. Brojačka mjesta s najvećim PGDP-om i PLDP-om u 2011. godini	23
Tablica 2.6. Promet državnih cesta 2010.-2011. godine	24
Tablica 2.7. Promet autocesta 2010.-2011. godine	25
Tablica 3.1. Prosječni godišnji i prosječni ljetni dnevni promet s općim podacima o brojačkim mjestima, državne ceste	33
Tablica 3.2. Prosječni godišnji i prosječni ljetni dnevni promet s općim podacima o brojačkim mjestima, autoceste	41
Tablica 3.3. Prosječni godišnji i prosječni ljetni dnevni promet s općim podacima o brojačkim mjestima, županijske ceste	43
Tablica 5.1. Trajektne linije s PGDP-om i PLDP-om u godini 2011.....	55

**BROJENJE PROMETA
NA CESTAMA
REPUBLIKE HRVATSKE
GODINE 2011.**

1

UVOD

1. UVOD

Učinkovito planiranje cestovne mreže te kratkoročne i dugoročne aktivnosti usmjerene na razvijanje i unapređenje cestovnog prometa zahtijevaju opsežnu bazu podataka koja, uz stanovništvo i gospodarstvo, obuhvaća ponajprije prometni sustav i tokove.

Jedan je od najbitnijih pokazatelja, ali i čimbenika razvoja neke države izgrađenost prometne infrastrukture, pri čemu se prvenstveno misli na cestovnu mrežu sastavljenu od prometnika raznih kategorija.

Javne ceste su razvrstane sukladno Zakonu o cestama (NN 84/2011), i to u četiri skupine: autoceste, državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste. Uz tu podjelu, struka kao jednu od najvažnijih primjenjuje podjelu prema kriteriju prometnog opterećenja. Pristup temeljen na znanstvenim analizama kvantificiranog prometa omogućuje nepristranostranost takve podjele.

Važan doprinos ostvarenju te težnje o stvaranju znanstvene prepostavke za učinkovito gospodarenje i planiranje u području prometa daje i publikacija "Brojenje prometa na cestama Republike Hrvatske godine 2011.", i ovaj njen sažetak. Sažetak je sadržajno i metodološki usklađen nastavak prethodnim takvim publikacijama i sadrži odabранe rezultate obrade i analize podataka prikupljenih na hrvatskim cestama u četrdesetoj i prvoj godini sustavnog brojenja prometa u Hrvatskoj. Vidljivo je da u našoj državi svijest o važnosti brojenja prometa ima dugu povijest. Već krajem šezdesetih godina počinju pripremne aktivnosti ovog dugogodišnjeg projekta, a prvi podaci prikupljeni su 1971. godine. Prepoznavajući brojenje prometa kao temelj prometnog prognoziranja, planiranja, projektiranja i gospodarenja prometnim sustavom i cestama, Hrvatska u sustav brojenja prometa ulaže znatna materijalna sredstva.

I u 2011. godini automatsko brojenje prometa metodološki i tehnološki temelji se na elektromagnetskim indukcijskim senzorima (osjetnicima) i odgovarajućim detektorima vozila, a u brojenju prometa na prometnim građevinama s naplatom uporabe oslanja na podatke naplatnih postaja. Racionalnost i kvaliteta prikupljanja podataka i njihove obrade unapređuju se stalnim inovacijama čuvajući pritom usporedivost podataka s onima iz prethodnih godina.

Temeljni je cilj brojenja prometa sustavno prikupljanje podataka o intenzitetu i strukturi prometa vozila na što je moguće većem dijelu cestovne mreže. Taj projekt u nas uspješno usmjeravaju i koordiniraju "Hrvatske ceste d.o.o.". Planovi brojenja prometa zadnjih godina obuhvaćaju pretežito državne ceste s tek manjim brojem brojačkih odsječaka županijskih cesta, na kojima bi brojenje trebale organizirati županijske uprave za ceste.

Vrsnom funkcioniranju sustava brojenja prometa nužnu potporu daju i istraživački projekti koji predviđaju buduće potrebe i rješavaju pojedine probleme unutar sustava ostvarujući tako njegov tehnološki razvoj. Brojenje prometa prilagođava se promjenama mreže državnih cesta, autocesta i cestovnih građevina s naplatom uporabe te slijedi promjene u području brojačkih tehnologija i uređaja. Određene promjene kontinuirano se pojavljuju i u informacijskom i statističko-analitičkom dijelu sustava.

Kao i prethodni, ovogodišnji sažetak publikacije sadrži i rezultate brojenja prometa na autocestama i cestovnim građevinama s naplatom uporabe. Brojenje prometa obuhvaća i prijevoz motornih vozila na domaćim pomorskim trajektnim linijama kako bi se udovoljilo potrebi za poznavanjem prometa na mjestima susreta pomorskog trajektnog prometa i cestovnog prometa.

Rezultati brojenja prometa u godini 2011. predočeni su standardiziranim tabličnim i grafičkim prikazima. Uz to, u sažetku su prikazane i osnovne značajke sustava prikupljanja, obrade i predočavanja podataka.

Sadržaj sažetka podijeljen je na šest poglavlja. Nakon ovog uvodnog poglavlja, u sljedećem je opisan sustav brojenja prometa na cestama Republike Hrvatske. To poglavlje najprije iznosi povijesni osvrt na brojenje, posebice važan onim korisnicima koji žele koristiti višegodišnje vremenske serije podataka. a zatim i osnovne značajke sustava brojenja prometa i metodologije prikupljanja, obrade i predočavanja podataka za sve načine brojenja. Tu su i izabrani podaci o cestama i autocestama, registriranim motornim vozilima te cestovnim prometnim nesrećama i njihovim posljedicama. Poglavlje završava uopćenom analizom rezultata brojenja prometa za 2011. godinu.

Treće poglavlje pod nazivom "*PGDP i PLDP s općim podacima o brojačkim mjestima i odsječcima*" u nizu tablica daje temeljnu informaciju o prometu brojačkih mjesta državnih cesta, županijskih cesta, autocesta i cestovnih građevina s naplatom prolaska vozila.

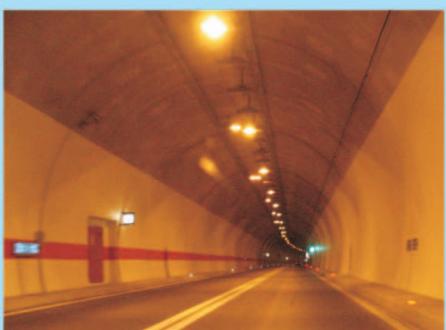
U četvrtom poglavlju nalaze se grafički prikazi prometa na autocestama sa zatvorenim sustavima naplate.

Prijevoz motornih vozila na domaćim pomorskim trajektnim linijama prikazan je podacima sadržanim u petom poglavlju.

Šesto poglavlje, "*Prilozi*", sadrži objašnjenja korištenih kratica (s prijevodom na engleski jezik), zemljovid mreže državnih cesta i autocesta s razmještajem mjesta brojenja prometa i zemljovid intenziteta prometa na odabranim cestovnim pravcima u 2011. godini.

**BROJENJE PROMETA
NA CESTAMA
REPUBLIKE HRVATSKE
GODINE 2011.**

2

**SUSTAV BROJENJA
PROMETA NA CESTAMA
REPUBLIKE HRVATSKE**

2. SUSTAV BROJENJA PROMETA NA CESTAMA REPUBLIKE HRVATSKE

2.1. POVIJESNI OSVRT

Pedesetih godina prošlog stoljeća u Hrvatskoj su obavljana kratkotrajna povremena brojenja prometa, uglavnom na cestama u gradovima, a do uvođenja redovnog sustavnog brojenja prometa proteklo je još dvadesetak godina.

U osnovi, brojenjem prometa na cestama utvrđuje se broj i vrsta vozila na izabranim poprečnim presjecima cesta (brojačkim mjestima) u određenim vremenskim razdobljima. Prosječan godišnji dnevni promet (PGDP) i prosječan ljetni dnevni promet (PLDP) su dva osnovna i najčešće korištena pokazatelja veličine prometa proizišla iz obrade tih podataka. Brojenjem se može ustanoviti i niz drugih značajki cestovnog prometa, a osobito neprekidno automatsko brojenje pruža mogućnosti za proračun brojnih drugih pokazatelja.

Prva publikacija rezultata brojenja prometa na hrvatskim cestama s podacima za 1971. godinu (*Institut za saobraćaj, pomorstvo i veze: Brojenje prometa na cestama S.R. Hrvatske – Podaci za 1971. godinu; Zagreb, 1972.*) objavljena je 1972. godine.

Tzv. ručno brojenja prometa najstarije je i tehnološki najjednostavnije. U njemu osoba prolazak vozila određenim presjekom prometnice, odnosno brojačkim mjestom bilježi u formular po smjeru kretanja, vrsti vozila (devet vrsta) i vremenu prolaska. Prvo takvo brojenje obavljeno je na 201 brojačkom mjestu. Metodološki je brojenje bilo utemeljeno na preporuci Odbora za unutarnji promet UNECE, Ekonomski komisije za Evropu organizacije UN. Prema tadašnjoj preporuci, brojenje se obavljalo u zadanih 14 dana kalendarske godine, a PGDP i PLDP proračunavani su predviđenim formulama. Ručnu obradu podataka ručnog brojenja prometa 1973. godine zamijenila je računalna. Smanjen je broj dana ručnog brojenja prometa i time smanjen trošak brojenja, što je bilo moguće zahvaljujući novim pratećim formulama za procjenu PGDP-a i PLDP-a. Godine 1999. ručno je brojenje prometa napušteno.

U ručnom brojenju prometa do godine 1992. ljetno razdoblje obuhvaćalo je šest mjeseci, od travnja do rujna, a od 1993. godine samo mjesec srpanj i kolovoz, kao što je to

cijelo vrijeme bilo u neprekidnom automatskom brojenju prometa i brojenju prometa na autocestama i cestovnim građevinama s naplatom uporabe.

Godina 1973. početak je tzv. naplatnog brojenja prometa uvođenjem cestarine na autoceste Zagreb – Karlovac. Brojenje se oslanja na podatke naplatnih sustava, a od drugih načina brojenja prometa razlikuje se i po posebnim skupinama vozila.

Pet godina kasnije, 1978. godine, instalirano je prvih 58 stacionarnih automatskih brojila prometa u Hrvatskoj. Namijenjena neprekidnom brojenju prometa, brojila *SBH/DL 2000* njemačke tvrtke *Signalbau-Huber* za osjetnik (senzor) koristila su aktivne elektromagnetske indukcijske petlje položene u gornji sloj kolnika, a registrirala su vozila u ekvivalentnim jedinicama osobnih automobila putem odgovarajućeg detektora. Godine 1997. brojila su prepravljena, kako bi bilo koje motorno vozilo registrirala kao jedno motorno vozilo. Brojilo je podatke pohranjivalo na magnetske kazete, što je zahtijevalo njihovu mjesecnu izmjenu. S tih su kazeta podaci putem konverterskog uređaja veličine ormara prebacivani na drugu vrstu magnetskih vrpci pogodnih za uporabu na *mainframe* računalu. Brojila su iz uporabe isključena 2005. godine.

Brojenje vozila prevezениh domaćim pomorskim trajektnim linijama uvedeno je 1980. godine. Podaci o toj vrsti prometa preuzimaju se od brodarskih tvrtki.

Uporaba prvog prenosivog automatskog brojila prometa (američke tvrtke *Nu-metrics*, model *NC-90A*), namijenjenog povremenom automatskom brojenju prometa, seže u godinu 1997. Ta brojila razvrstavaju vozila u razrede duljina, mogu mjeriti i registrirati brzine vozila te temperaturu i stanje kolnika (suh i mokar) i u pravilu se koriste za sedmodnevna razdoblja brojenja. Godine 1998., na osnovi *PROMETIS-ove* studije *Uspostava novog sustava brojenja prometa u Republici Hrvatskoj*, započela je zamjena ručnog brojenja povremenim automatskim brojenjem prometa, a završena je sljedeće godine.

Racionalno korištenje prenosivih brojila na osnovi reprezentativnih vremenskih uzoraka i verificiranih proračuna preduvjet je dobivanja kvalitetnih, statistički utemeljenih procjena PGDP-a i PLDP-a. Brojenje na pojedinom brojačkom mjestu povremenog automatskog brojenja prometa, za koje je to u tekućoj kalendarskoj godini predviđeno, izvodi se u dva brojačka tjedna jedinstveno određena vremenskim rasporedom. Veća pokrivenost cestovne mreže povremenim brojenjem prometa korištenjem ograničenog broja brojila postiže se time što se brojenje ne izvodi svake godine na svim mjestima povremenog automatskog brojenja.

Prva stacionarna automatska brojila s mogućnošću razvrstavanja vozila, počela su se koristiti godine 1998. Bilo je to prvih 15 brojila *ADR-2000* engleske tvrtke *Peek Traffic*. Tadašnje inačice brojila programirane su tako da motorna vozila razvrstavaju u pet skupina s obzirom na duljinu vozila. Godine 1999. na brojilima *QLD 6X* slovenske tvrtke *Mikrobit* eksperimentalno je testirana daljinska dvosmjerna bežična GSM komunikacija između brojila i informacijskog centra brojenja prometa na hrvatskim cestama, koja ubrzo postaje uobičajenim načinom najprije prijenosa podataka, a potom i nadzora brojila. Ova brojila ujedno su i prva u nas koja motorna vozila razvrstavaju u željene skupine na osnovi magnetskog prikaza vozila. U godini 2000. započela je primjena sunčane energije za napajanje stacionarnih brojila čime se znatno povećala njihova autonomnost.

Automatska brojila prometa *HAB-3.3*, hrvatske tvrtke *Lik-elektronika* namijenjena neprekidnom brojenju prometa, koja se, kao i ostala, zasnivaju na elektromagnetskoj detekciji vozila po prvi su puta instalirana na hrvatskim cestama 2006. godine. Ta su brojila postavljena umjesto starije vrste brojila i na novouvedenim brojačkim mjestima. Brojila su velikim dijelom kompatibilna s drugim u nas korištenim stacionarnim brojilima, a vozila mogu razvrstavati u 8+1 skupina, u 15 brzinskih razreda te osiguravaju daljinski nadzor i prikupljanje podataka.

Potkraj 2008. godine na 15 novih brojačkih mjeseta instalirana su automatska brojila prometa *QLD-6CX nano* slovenske tvrtke *Mikrobit*. Brojila su integrirana s komunikacijskim modulom i regulatorom napajanja te su bitno manjih dimenzija i potrošnje od prethodnih brojila. Vozila razvrstavaju u željene skupine na osnovu njihovog magnetskog prikaza. Prijenos podataka moguć je GSM i GPRS načinom komunikacije.

Godine 1997. napušteno je razvrstavanje cesta u magistralne, regionalne i lokalne ceste, a uvedeno razvrstavanje cesta u državne, županijske i lokalne ceste, a kasnije su, kao posebna vrsta cesta, uvedene i autceste.

Do 1979. godine brojačka su mjeseta uzduž određene ceste označavana brojem brojačkog odsječka na kojem su se nalazila. Takvo označavanje nije moglo zadovoljiti suvremene potrebe te je 1980. godine uvedeno označavanje brojačkih mjeseta u kojem je svako brojačko mjesto imalo jedinstven troznamenkasti broj gdje je prva znamenka upućivala na razvrstanost ceste i način brojenja. U 2002. godini za brojila s daljinskim bežičnim prijenosom podataka umjesto vodećeg broja uvedena je slovna vodeća oznaka. U sustavu označavanja naplatnih brojačkih mjeseta sa zatvorenim naplatnim sustavom određenoj naplatnoj postoji pridruživanje se troznamenkasti broj, a promet pridružen tom brojačkom mjestu odnosio se na promet određenog odsječka.

Godine 2003. obavljena je opširna revizija brojačkih mjesta, brojačka su mjesta geopozicionirana i uvedeno je novo označavanje brojačkih mjesta. Broj brojačkog mesta ima četiri znamenke, od kojih prve dvije predstavljaju broj zemljovidnog kvadranta u kojem se brojačko mjesto nalazi, a druge dvije znamenke redom se pridružuju brojačkim mjestima u kvadrantu. Budući da se promet uzduž autocestovnih odsječaka općenito dobiva obradom podataka skupa naplatnih postaja, osim u slučaju čelnih naplatnih postaja, a zbog zadržavanja kompatibilnosti s označavanjem brojačkih mjesta na državnim cestama, svaki autocestovni odsječak (dio autoceste između dviju susjednih naplatnih postaja, odnosno susjednih čvorova autoceste) dobiva virtualno brojačko mjesto sa svojim brojem, kao i stvarno brojačko mjesto. Kao i ranije, brojačka mjesta imenuju se po najbližem pogodnom toponimu, najčešće imenu naselja. U vođenju podataka o cestovnim vozilima prevezениm morskim trajektima nije bilo promjena pa se broj vozila prevezenih morskim trajektima vodi i predočava po domaćim trajektnim linijama, a trajektne linije definirane su lukama, pristaništima i brojčanim oznakama.

Elektronički zemljovid Hrvatske s novooznačenim brojačkim mjestima brojenja prometa na hrvatskim cestama izведен je u Gauß-Krügerovoј projekciji, i to u petoj zoni. Pri zemljovidnom prikazu brojačkih mjesta svakom brojačkom mjestu pridružuje se i odgovarajuća grafička oznaka, koja upućuje na način brojenja prometa.

2.2. METODOLOGIJA BROJENJA PROMETA

2.2.1. Metode brojenja prometa

2.2.1.1. Povremeno automatsko brojenje prometa

Povremeno automatsko brojenje (PAB) izvršava se u odeđenim vremenskim razdobljima na način planiran rasporedom brojenja. Pruža nam solidnu osnovicu za stjecanje predodžbe o mijeni prometa po:

- *satima u danu brojenja (za svaki tjedni dan);*
- *tjednim danima u tjednu brojenja; kao i po*
- *tjednima obuhvaćenim brojenjem.*

Kao jedan od temeljnih uvjeta za reproduciranje obrazaca mijene prometa tijekom godine i/ili ljeta, pretpostavlja se stabilnost općih okolnosti. To je ključna pretpostavka za dobivanje prihvatljivo dobroih procjena od godine do godine na temelju pravilno raspoređenog vremenskog uzorka. U postupku stvaranja rasporeda povremenog automatskog brojenja i definiranja metodologije obrade prikupljenih podataka vodilo se računa o sljedećim zahtjevima:

- (1) minimiziranje troškova provedbe,
- (2) izvođenje brojenja u podobnom dijelu godine kako bi se izbjegli troškovi što ih mogu izazvati nepovoljne vremenske prilike i povećala pouzdanost brojenja,
- (3) optimalno iskorištenje raspoloživog broja prenosivih automatskih brojila u podobnom dijelu godine, i
- (4) zadržavanje relativne pogreške procjene (skraćeno rpp) PGDP-a i/ili PLDP-a unutar prihvatljivih okvira.

Moraju se uvažavati i druga praktična ograničenja kao, na primjer, to da je između dva vremenski bliska tjedna bilo kojih rasporeda PAB-a nužno osigurati dovoljno vremena za obavljanje svih nužnih postupaka u vezi s preuzimanjem podataka s brojila te pripremom istog brojila za postavljanje na odgovarajuće drugo brojačko mjesto.

Uvažavajući navedene zahtjeve, korištenjem metoda kombinatorike i simulacije na širokom višegodišnjem uzorku brojačkih mesta neprekidnog automatskog brojenja (NAB) s, poželjno, 100-postotnom zastupljenosti sati brojenja i vjerodostojnim podacima ustanovljeno je koje kombinacije i kratnosti tjedana daju prihvatljivo dobre procjene PGDP-a i PLDP-a. Te se spoznaje svake godine primjenjuju pri izradi godišnjeg plana povremenog brojenja sa svim prostornim i vremenskim odrednicama, uvažavajući aktualne tehničke kapacitete i promjene na cestovnoj mreži.

2.2.1.2. Neprekidno automatsko brojenje prometa

Za neprekidno automatsko brojenje prometa (NAB) koriste se postavljena stacionarna automatska brojila prometa. U uporabi je nekoliko generacija i vrsta ovih brojila, a zajedničko im je to da bilježe količine prometa po zadanim vremenskim intervalima (kumulativno po satima, a u novijih i u znatno kraćim intervalima) i prometnim trakovima

(smjerovima kretanja vozila), neprekidno tijekom čitave godine. Kako bi brojila ispravno radila i prikupila čim više podataka, nužno je njihovo redovito održavanje.

Brojenje se obavlja brojilima s aktivnim elektromagnetskim induksijskim petljama koje su ugrađene u kolnike cesta. Na svakom prometnom traku kolnika nalazi se par induksijskih petlji koje su žično spojene na brojački uređaj. Sva stacionarna brojila instalirana godine 1998. i kasnije registriraju prolazak svakog vozila iznad petlje, razvrstavajući ga u skupinu vozila određenih karakteristika. Brojila koja su sada u uporabi vozila razvrstavaju s obzirom na elektromagnetski prikaz vozila.

Održavanje brojila zahtijeva njihovo redovito nadgledanje. Sustavnim održavanjem, preventivnim i pravovremenim interventnim servisnim aktivnostima značajno se utječe na kakvoću rezultata brojenja prometa.

Od godine 1998. na stacionarnim brojilima prometa riješen je problem autonomnog napajanja sunčevom energijom. Uspostavljena je dvosmjerna komunikacija pomoću GSM-modema i odgovarajućih računalnih programa, čime je omogućeno daljinsko preuzimanje podataka, trenutni uvid u intenzitet i strukturu prometa na brojačkom mjestu te kontrola ispravnosti rada i stanja dijelova brojačkog uređaja. U nekim slučajevima brojilo može odaslati SMS-poruku (primjerice, dojavu o prekidu petlje, neovlaštenom otvaranju ormarića, i sl.).

Stacionarna brojila novije generacije instalirana od početka godine 1998. do kraja godine 2011., raspoređena su u skladu s usvojenim razmještajem novih brojačkih mjesta neprekidnog automatskog brojenja prometa na državnim cestama tvoreći prostorno reprezentativan uzorak.

2.2.1.3. Naplatno brojenje prometa

Korištenje nekih suvremenih cestovnih građevina (autocesta, mostova, tunela) naplaćuje se zbog iznimno velikih novčanih ulaganja koje zahtijevaju njihova izgradnja i održavanje.

Posebnost brojenja prometa na autocestama, Krčkom mostu i u tunelu Učka očituje se u tome, što se prolazak vozila bilježi s podacima o vremenu korištenja građevine, vrsti vozila (naplatnoj kategoriji) te o mjestima ulaska i/ili izlaska na naplatnoj građevini.

U ovom se sažetku predočavaju i podaci o prijevozu vozila na domaćim pomorskim trajektnim linijama. Brojenje prevezenih vozila na trajektnim linijama smatra se posebnom

vrstom naplatnog brojenja. Evidencija o prevezenim vozilima vodi se po linijama za određeno razdoblje prema pojedinim vrstama vozila. Brojenje prometa na domaćim trajektnim linijama obavljaju tvrtke koja obavljaju taj trajektni prijevoz.

2.2.2. Metode prikupljanja podataka

Na kraju ovog poglavlja nalazi se slika 1. koja predočava sastavnice informacijskog sustava brojenja prometa u nas i osnovne podatkovne tokove. Kako je razvidno, riječ je o sustavu s brojnim sudionicima, u kojem se prikuplja, distribuira i obrađuje ogromna količina podataka, a obrade podataka obavljaju se kako na izvornim podacima svakog sudionika tako i na centralno prikupljenim podacima.

Metode prikupljanja podataka prilagođene su različitim izvorima podataka u sustavu:

- Za povremeno *automatsko* brojenje koriste se prijenosna brojila. Brojila se po demontiranju prenose do opreme za očitavanje gdje se korištenjem programske podrške proizvođača opreme podaci očitavaju i pohranjuju za daljnju obradu.
- Podaci sa stacionarnih brojila namijenjenih neprekidnom automatskom brojenju prometa prikupljaju se u pravilu putem dvosmjerne GSM komunikacije. Iznimno se podaci mogu očitati i lokalno korištenjem prijenosnih računala s odgovarajućom programskom podrškom.
- Podaci dobiveni naplatnim brojenjem prikupljaju se od tvrtki koje upravljaju cestovnim građevinama te od tvrtki koje se bave prijevozom vozila u domaćem trajektnom pomorskom prometu. Oblik prikupljenih podataka uvelike varira od tvrtke do tvrtke i potrebno ga je prilagoditi daljnjoj obradi.
- U sustavu se prikupljaju i obrađuju i ostali podaci potrebni za obradu podataka i izradu publikacija i izvješća. Radi se o statističkim i deskriptivnim podacima prikupljenim od državnih institucija (prije svega Državnog zavoda za statistiku), Ministarstva unutarnjih poslova, Hrvatskih cesta te mnogih drugih.

Metodologija prikupljanja podataka prilagođava se i unapređuje sukladno tehnološkom razvoju brojačke, komunikacijske i informatičke opreme. Te promjene bitno utječu, a i ubuduće će utjecati, na opseg, kvalitetu i brzinu dostupnosti prometnih informacija u sustavu.

2.2.3. Metode obrade podataka i predočavanja rezultata

Obrada podataka i predočavanje rezultata brojenja prometa na hrvatskim cestama zasniva se na posebno razvijenoj metodologiji. Ona obuhvaća sve postupke izrade i primjene cjelovite programsko-računalne podrške i stalno se unapređuje. Njome su obuhvaćeni brojni postupci upravljanja podacima, kao što su upis, provjeravanje vjerodostojnosti, ispravljanje i priprema za obradu podataka, stvaranje datoteka, arhiviranje podataka, obrada i analiza podataka, te tekstualno, tablično i grafičko oblikovanje i predočavanje rezultata u različitim oblicima. Kako se, osim publikacije s podacima za čitavu brojačku godinu, izdaje i publikacija s prethodnim podacima o PLDP-u, a prema posebnim zahtjevima i pojedinačni elaborati, metodologija obrade podataka morala je biti prilagođena i tim potrebama.

Spomenuta metodologija neprekidno se usavršava i usklađuje kako s razvojem tehnologija brojenja prometa tako i s razvojem računala i informatičkih tehnologija. Vrlo je važno stalno školovanje stručnjaka koji se bave metodološkim i provedbenim pitanjima sustava brojenja prometa na hrvatskim cestama. Održavanje razine vrsnosti brojenja prometa na hrvatskim cestama jamči da će korisnici brojenja prometa raspolagati pouzdanim podacima na dugi rok te da će raznovrsna prometna i vezana istraživanja imati stabilan i vjerodostojan izvor podataka.

Obrada podataka o izbrojenom prometu odvija se u više faza. Na obradu utječu, pored ostalog, i načini brojenja prometa i prikupljanja podataka. U osnovi, obrada započinje kontrolom i verifikacijom izvornih podataka. Nakon višestrukog "pročišćavanja", prikupljeni se podaci pohranjuju na odgovarajućim elektroničkim medijima.

Postupak obrade podataka neprekidnog automatskog brojenja prometa temelji se na pretpostavci da su brojenjem obuhvaćeni svi dani, odnosno svi sati u jednoj godini, te da su odstupanja od toga neznatna. Sukladno tomu, kada je brojenjem postignuta potpuna pokrivenost, PGDP i PLDP se izračunavaju kao aritmetička sredina izbrojenog prometa u odnosnom razdoblju. Na temelju analize vremenskih serija primjenjivih na takva brojenja, u slučaju nedostajanja podataka za jedan smjer ili kratka vremenska razdoblja, osmišljen je postupak kojim se nedostajući podaci mogu nadomjestiti podacima koji u obzir uzimaju podatke o prometu u ranijim razdobljima.

Nedostaju li podaci za stanovito mjesto neprekidnog automatskog brojenja prometa u toj mjeri da čine upitnim izračunavanje PGDP-a i PLDP-a kao aritmetičke sredine odgovarajućeg izbrojenog prometa, procjena se izvodi putem relativno složenog statističko-

matematičkog postupka. Uspješnost provođenja neprekidnog brojenja prometa uvelike utječe na pouzdanost rezultata obrade podataka cijelog sustava automatskog brojenja prometa te je stoga provjera rada stacionarnih automatskih brojila neizostavna i trajna aktivnost provoditelja poslova brojenja prometa.

Postupak obrade podataka u povremenom automatskom brojenju prometa zasniva se na rezultatima prethodno izvršene obrade podataka dobivenih neprekidnim automatskim brojenjem. Analizom tih rezultata za tekuću godinu, ali i za odgovarajući broj prethodnih godina brojenja, izdvajaju se brojačka mjesta odgovarajuće pokrivenosti brojenjem, zadovoljavajućom stabilnosti općih prometnih uvjeta i odgovarajuće prometne uloge. Podaci takvih brojačkih mjesta u dalnjem dijelu postupka imaju ulogu referentnog skupa podataka.

Rezultat obrade su u suštini procjene PGDP-a i PLDP-a koje se izvode se iz brojenja koje se provodi dva puta godišnje u vremenskom razdoblju od po tjedan dana. Obrada podataka razlikuje se za brojačka mjesta na kojima je brojenje provedeno u godini za koju se vrši obrada od onih na kojima je brojenje provedeno u nekoj od prethodnih godina.

Procjenjivanje PGDP-a i PLDP-a za brojačko mjesto na kojem je u predmetnoj godini izvršeno povremeno brojenje odvija se usporedbom prikupljenih podataka sa cijelim nizom datoteka dobivenih neprekidnim brojenjem u odnosnoj i prethodnim godinama. Pritom se koriste prikladni prilagodbeni faktori, a uspoređuju se isključivo istovrsni dani u tjednu. Za svaki par datoteka ustanovljuju se koeficijenti determinacije i maksimalnog odstupanja.

Metodologijom se ne dobivaju automatski i konačni rezultati u obliku procjene PGDP-a i PLDP-a, već se na osnovu izračunanih koeficijenata sužava skup ponuđenih rezultata. Svaki ponuđeni rezultat iz skupa i pripadajuće mu koeficijente, analizira stručna osoba i donosi, na iskustvu zasnovanu, individualnu odluku izbora.

Na brojačkim mjestima na kojima je povremeno automatsko brojenje provedeno u jednoj od prethodnih godina (jednu ili dvije prije one za koju se izvodi procjena) procjena se temelji na podacima dobivenim u odnosnoj godini brojenja te na odgovarajućim podacima za brojačka mjesta NAB-a iz iste godine i godine za koju se izvodi procjena. Ta godina, za koju se izvodi procjena, može se smatrati prognostičkom. Metodom simulacije, nakon brojnih pokušaja, ustanovljen je splet postupaka za procjenjivanje (izračunavanje) PGDP-a odnosno PLDP-a., koji je nazvan *pempe model*.

Spomenuti *pempe model* provodi se fazno. U prvoj fazi, za sva brojačka mjesta koja se namjerava obraditi tim modelom, dakle i brojačka mjesta PAB-a i brojačka mjesta NAB-a, valja prethodno ustanoviti kakva im je pokrivenost brojenjem. Zatim je za brojačka mjesta

koja imaju dovoljnu pokrivenost potrebno izračunati PGDP i PLDP. Nakon toga postupkom se dobiva pet brojačkih mjesta NAB-a koja se uređuju po redu od najveće prema manjoj vrijednosti koeficijenta determinacije (r^2) s ciljanim brojačkim mjestom PAB-a na kojem je brojenje provedeno jednu ili dvije godine prije prognostičke godine. Postupak rezultira ponudom inačica prognoziranog PGDP-a ili PLDP-a od kojih korisnik *pempe modela* može izabrati jednu, na temelju svog vrednovanja svake od njih.

U naplatnom brojenju prometa obrada podataka brojenja prometa na autocestama i na građevinama s naplatom uporabe temelji se na posebnim postupcima, prilagođenima tim načinima prikupljanja i oblikovanja prikupljenih podataka, kao i posebnom načinu prikazivanja rezultata obrade.

Strukturiranje i prikazivanje rezultata u proteklom su razdoblju stalno prilagođavani potrebama korisnika, uz zadržavanje kontinuiteta temeljnih postavki radi lakšeg snalaženja. Pri uređivanju publikacije i ovog sažetka vodilo se računa o očuvanju usporedivosti podataka u višegodišnjim serijama.

Metodologija prikazivanja rezultata prikupljanja i obrade podataka u ovom sažetku obuhvaća:

- tablične prikaze PGDP-a i PLDP-a s općim podacima o brojačkim mjestima zasebno za državne ceste, autoceste i županijske ceste;
- grafičke prikaze PGDP-a za odsječke i priključne ceste autocesta dobivenih obradom podataka prikupljenih na autocestama sa zatvorenim sustavima naplate;
- informativne grafičke prikaze iznosa PGDP-a i PLDP-a za 2010. i 2011. godinu za odabране državne ceste i autoceste;
- kartografski prikaz razmještaja brojačkih mjesta; i
- kartografski prikaz intenziteta prometa na relevantnom dijelu cestovne mreže.

Osim tih podataka, u tiskanoj publikaciji nalaze se i:

- razne inačice tabličnog prikazivanja strukture PGDP-a i PLDP-a uvjetovane posebnostima različitih načina prikupljanja podataka;
- odabrani grafički prikazi rezultata obrade podataka prikupljenih na mjestima neprekidnog automatskog brojenja;
- informativni grafički prikaz kretanja vrijednosti PGDP-a i PLDP-a u petogodišnjem razdoblju po brojačkim mjestima ili odsjećima cestovnih građevina s naplatom prolaska vozila;

U godišnjoj publikaciji ne objavljaju se svi rezultati obrade, jer se pretpostavlja da ne zanimaju širi krug korisnika, nego se po zahtjevu, najčešće "Hrvatskih cesta", dostavljaju u obliku računalnih tablica i/ili grafikona ili kao posebna publikacija odabranih rezultata.

Neobjavljeni podaci povremenog automatskog brojenja prometa sadrže za svako brojačko mjesto:

- *promet po danima brojenja s prometom stvarnih vozila po satima i smjerovima;*
- *sastav danjeg, noćnog i prosječnog godišnjeg, 24-satnog prometa s odgovarajućim prosjecima po određenim skupinama vozila;*
- *PDP (prosječan 24-satni promet za proizvoljno vremensko razdoblje) po danima i smjerovima brojenja;*
- *strukturu vozila po skupinama i smjerovima po satima brojenja;*
- *prosječne temperature kolnika po satima brojenja.*

Podaci neprekidnog automatskog brojenja koji nisu objavljeni u publikaciji mogu se, po brojačkim mjestima, predočiti kao:

- *prosječan satni promet (prema smjeru i ukupni) za zadana vremenska razdoblja u godini, te promet u vršnim satima;*
- *PDP (24-satni) po danima u tjednu (prema smjeru i ukupni);*
- *PDP (24-satni) za radne dane, subote, nedjelje i blagdane (prema smjeru i ukupni);*
- *raspodjela prometa u odabranim satima s najvećim satnim prometom;*
- *promet za svaki sat brojenja te maksimalni satni promet (prema smjeru i ukupni) za svaki dan brojenja;*
- *sastav danjeg i noćnog prometa.*

U nekim tabličnim prikazima korisnik će primijetiti oznaku "..." koja znači da nema podataka ili ih nema dovoljno da bi bili uvršteni u publikaciju. Oznaka "-" ima malo drugačije značenje, odnosno, koristi se tamo gdje prometa uopće nije bilo pa ga, naravno, nije niti moguće iskazati.

2.2.4. Izvori prikupljenih podataka za godinu 2011.

U skladu s planom i programom brojenja prometa koji *Hrvatske ceste d.o.o.* donose prije svake kalendarske godine, brojenje prometa u Republici Hrvatskoj i u 2011. godini obavljeno je:

- *na državnim cestama;*

- na cestovnim građevinama s naplatom prolaska vozila;
- na županijskim cestama; i
- u trajektnim pristaništima.

Brojenje prometa na županijskim cestama u većem je dijelu rezultat prerazvrstaja određenih državnih cesta u županijske ceste.

Za prikupljanje podataka o količini i strukturi prometa, korištena su tri osnovna načina brojenja:

- neprekidno automatsko brojenje brojilima instaliranim u pravilu na državnim cestama;
- povremeno automatsko brojenje brojilima na državnim cestama i manjem dijelu županijskih cesta; i
- naplatno brojenje na autocestama, drugim cestovnim građevinama s naplatom prolaska vozila i na trajektnim pristaništima.

U publikaciji *Brojenje prometa na cestama Republike Hrvatske godine 2011.* i ovom sažetku sadržani su obrađeni podaci sa **471** brojačkog mjesta. Tome se pridodaju podaci o prometu na **72** odsječka izvedeni iz podataka prikupljenih na naplatnim postajama cesta sa zatvorenim sustavom naplate. Brojačka mjesta za koja su predočeni podaci, s obzirom na njihovu raspodjelu po statusu ceste i načinu brojenja, bila su:

- na državnim cestama i autocestama **442**, od kojih je na **175** promet brojen automatskim neprekidnim brojenjem, na **175** automatskim povremenim brojenjem te na **92** putem naplate;
- izvedeni podaci o prometu na **72** odsječka na cestovnim građevinama s naplatom prolaska vozila (matrični izračun) iz podataka prikupljenih na brojačkim mjestima – naplatnim postajama cesta sa zatvorenim sustavom naplate;
- na županijskim cestama **četiri**, od kojih je na **tri** promet brojen neprekidnim, a na **jednom** povremenim automatskim brojenjem; i
- naplatno brojenje na trajektnim linijama obavljano je na **25** mjesta (trajektnih linija).

Podaci o izbrojenom prometu na cestama i trajektnim linijama dobiveni su iz više različitih izvora. Za prikupljanje temeljnih (izvornih) podataka o prometu u godini 2011., prema vrstama podataka, izvori su bili:

- PROMETIS, za podatke sa stacionarnih automatskih brojila Hrvatskih cesta;
- PROMETIS, za podatke s prenosivih automatskih brojila;

- *Hrvatske autoceste*, za podatke o prometu na dijelu autoceste A1 (čvor Bosiljevo 2 – Vrgorac) te autocestama A3, A4, A5 i A11;
- *Autocesta Rijeka-Zagreb*, za podatke o prometu dijela autoceste A1 (Zagreb – Bosiljevo 2); autoceste A6, NP Rupa te za Krčki most;
- *Autocesta Zagreb – Macelj*, za podatke o prometu autocestom A2;
- *BINA – Istra*, za podatke o prometu autocestama A8 (Kanfanar - Učka) i A9 (Umag – Pula); te
- *Jadrolinija, Rapska plovidba i Linjska nacionalna plovidba*, za podatke o prijevozu vozila na *domaćim* trajektnim linijama.

Tijekom 2011. godine uspješnost prikupljanja podataka neprekidnim automatskim brojenjem prometa iznosila je oko 98%.

2.3. ODABRANI PODACI O CESTAMA I PROMETU

Od mnogobrojnih značajki i statističkih pokazatelja vezanih uz cestovni promet u 2011. godini, ali i u određenim ranijim godinama, ovdje se navodi nekoliko: struktura cestovne mreže (duljina pojedinih razvrstanih cesta i razvrstanih autocesta) s osnovnim promjenama u 2011. godini u odnosu na godinu prije, podaci o registriranim cestovnim motornim vozilima i prikolicama te sigurnosti prometa na cestama.

U godini 2011. razvrstane ceste bile su utvrđene Odlukom o razvrstavanju javnih cesta u državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste (NN 17/2010). Važeći razvrstaj autocesta utvrđen je u srpnju 2007. godine Odlukom o razvrstavanju javnih cesta u autoceste (NN 77/2007) te naknadnim Odlukama o izmjenama i dopunama te Odluke (NN 13/2009 i 104/2009). Važeći cjeloviti popis sadrži 13 autocesta, kako onih izgrađenih tako i onih kojih je izgradnja u planu.

Gustoća razvrstane cestovne mreže Republike Hrvatske u 2011. godini iznosila je 52 km cesta na 100 km^2 kopnene površine. U istoj godini Hrvatska je raspolagala sa 667 km razvrstanih cesta i razvrstanih autocesta na stotinu tisuća stanovnika. Struktura cestovne mreže u 2011. godini prikazana je u tablici 2.1.

Tablica 2.1. Struktura razvrstane cestovne mreže Republike Hrvatske u 2011. godini

Razvrstane ceste i autoceste (km)				
Razvrstane ceste				Razvrstane autoceste
Razvrstane ceste	Državne	Županijske	Lokalne	
27.984,3	6.819,7	10.867,4	10.297,2	1.562,6*

Izvor : Odluka o razvrstavanju javnih cesta u državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste (NN 17/10), Odluka o razvrstavanju javnih cesta u autoceste (NN 77/07) i Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o razvrstavanju javnih cesta u autoceste (NN 13/09 i 104/09).

*Ovaj broj uključuje planirane neizgrađene ceste te ceste koje još nisu izgrađene u punom profilu. Koncem 2011. godine Hrvatska je imala izgrađenih oko 1200 km autocesta; PROMETIS d.o.o.

Nekoliko značajnih dijelova cestovne mreže otvoreno je za promet u 2011. godini:

- na autocesti *A9* pušten je 14.06.2011. u promet u punom autocestovnom profilu odsječak *Umag - Kanfanar* duljine 50 km. Istovremeno, uveden je i zatvoren sustav naplate na cijelom istarskom ipsilonu.
- na autocesti *A1* pušten je u promet 30.6.2011. odsječak *Ravča - Vrgorac* duljine 9,8 km u punom autocestovnom profilu.
- državna cesta *D404* duljine 3,5 km puštena je u promet 30.5.2011. Na taj način poboljšana je veza središta Rijeke i istočnog dijela riječke obilaznice.
- 20.6.2011. otvorena je nova izmještena dionica ceste *D306* na relaciji *Nin - Vir* u duljini 7,3 km.
- na državnoj cesti *D512* na relaciji *Makarska - Vrgorac* 8.7.2011. otvoren je za promet novi tunel *Stupica* duljine 230 m i sanirani dio ceste. Prometnica nije bila u funkciji od 24.10.2010. zbog odrona.

I u 2011. godini nastavak gradnje novih dijelova cestovne mreže pratila je i rehabilitacija državnih i drugih cesta. Ovi su radovi također značajno utjecali na prometne tokove.

U tablici 2.2. predočena je struktura registriranih cestovnih motornih vozila i priključnih vozila u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2005. do 2011. godine.

Tablica 2.2. Struktura registriranih cestovnih motornih i priključnih vozila u razdoblju od 2005. do 2011. godine

Vrsta vozila	Godina						
	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
Mopedi	83.733	93.698	106.415	120.457	120.792	114.563	112.166
Motocikli	44.196	49.788	56.401	63.357	63.691	62.210	62.876
Osobni automobili	1.384.699	1.435.781	1.491.127	1.535.280	1.526.507	1.511.043	1.517.847
Kombinirani automobili	10.244	10.551	10.961	9.597	6.042	4.404	3.431
Autobusi	4.851	4.914	5.043	5.009	5.071	4.877	4.841
Teretni i radna vozila	152.663	159.147	165.742	170.704	164.761	157.731	154.884
Traktori	104.582	105.771	106.177	108.369	108.825	105.573	107.074
Radni strojevi*	6.003	6.579	7.016	7.473	7.605	7.349	7.380
Priključna vozila	32.999	33.714	34.986	36.227	35.257	33.644	33.434
Četverocikli i laki četverocikli*		512	1.054	1.600	1.916	1.835	1.906
Ukupno, bez prikolica	1.790.971	1.866.741	1.949.936	2.021.846	2.005.210	1.969.587	2.002.839

Izvor: Bilten o sigurnosti cestovnog prometa, odgovarajuća godišta, za godine 2005.-2010., Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske. Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske.

* Dvije nove vrste vozila u statistiku uvedene 2006. godine.

Nakon dvije godine u kojima je zabilježen manji pad, u 2011. godini ponovo je zabilježen rast broja registriranih osobnih automobila, kao i ukupnog broja registriranih cestovnih motornih i priključnih vozila. Broj vozača pritom i dalje raste približno jednakom stopom kao i prethodnih godina.

Postoje razni učinci i posljedice povećanja stupnja motorizacije i razvitiča cestovnog prometa. Među onima negativnima prometne nesreće, pogotovo one s nastrandalim osobama, doživljavaju se kao najgore. Srećom, modernije ceste, posebice autoceste, a i sve suvremeniji hrvatski vozni park značajno doprinose povećanju prometne sigurnosti.

Osnovni je cilj europskog programa povećanja sigurnosti prometa vrlo jasno deklariran godine 2003. - u razdoblju između 2001. i 2010. godine broj poginulih osoba u cestovnim nesrećama treba prepoloviti. To je istodobno i osnovni cilj hrvatskih cestovno-sigurnosnih programa.

2.4. ANALIZA REZULTATA BROJENJA PROMETA U 2011. GODINI

Analiza podataka dobivenih brojenjem prometa u nizu godina ukazuje da u Hrvatskoj postoji dugoročna tendencija rasta cestovnog prometa. U zadnje dvije godine ovaj je trend usporen, zasigurno zbog otežanih gospodarskih uvjeta. Ipak, i nadalje se može tvrditi da cestovni promet i u prijevozu putnika, i u prijevozu tereta ima sve veće značenje.

Kao i ranijih godina, tijekom 2011. godine velikim su dijelom redovno prikupljeni podaci brojenja prometa s planom predviđenih brojačkih mesta, koja su sva zastupljena u ovoj publikaciji. Publikacija i njen sažetak sadrže obrađene podatke brojenja prometa sa 471 brojačkog mesta. Uz to, predočeni su i izvedeni podaci za 72 odsječaka cesta s naplatnim brojenjem prometa.

U godini 2011. prikupljeni su podaci sa 178 brojačkih mesta neprekidnog automatskog brojenja prometa i sa 176 mjesta povremenog automatskog brojenja prometa. Tijekom godine brojilo se na ukupno 92 naplatna brojačka mesta. Sva su smještena na autocestama osim brojačkog mesta *Krčki most* smještenog na državnoj cesti D102. Prikupljeni su i podaci o prevezениm vozilima na 25 pomorskih trajektnih linija.

Trend smanjenja broja brojačkih mesta povremenog automatskog brojenja nastavljen je u 2011. godini. Jedan dio brojačkih mesta zamijenjen je novim brojačkim mjestima neprekidnog automatskog brojenja (uvođenjem novog tipa brojila), a od drugog dijela moralo se odustati zbog smanjenog broja raspoloživih prijenosnih automatskih brojila. Pritom su uglavnom iz programa brojenja isključena mjesta koja se u skladu s Odlukom o razvrstavanju javnih cesta u državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste nalaze na županijskim cestama.

Radovi na nekim cestama značajno su utjecali na promet tih i okolnih cesta. U drugim slučajevima otvaranje novih odsječaka autocesta bitno je utjecalo na promet konkurentnih dijelova državnih cesta. Gradske cestovne obilaznice, ponekad i kao dijelovi autocestovnih prometnih pravaca, pokazuju se učinkovitim u izdvajanju tranzitnog prometa iz gradova i dijela njihove okolice, doprinoseći sigurnijem odvijanju ne samo cestovnog nego i drugih oblika prometa.

Postoje i brojačka mjesta na kojima se objavljeni PGDP i PLDP za 2011. godinu značajno razlikuju od onih iz prethodne godine. Radi se uglavnom o takvim brojačkim

mjestima na kojima se povremeno brojenje po rasporedu izvelo 2011. godine, tri godine nakon prethodnog brojenja na istim mjestima. Očito je da u trogodišnjem razdoblju snažnije dolaze do izražaja akumulirane promjene i preraspodjele prometnih tokova uslijed otvaranja novih cestovnih dionica.

Na autocestama A8 i A9 od ove je godine u upotrebi zatvoreni sustav naplate cestarine. Uslijed toga, dodana su nova brojačka mjesta. Za te autocestovne odsječke izražen je PDP za razdoblje prometovanja, kao i za novi odsječak *Ravča - Vrgorac* na autocesti A1.

Ovogodišnji sažetak predočuje obrađene podatke za četiri brojačka mjesta automatskog brojenja na županijskim cestama. Od toga su tri brojačka mjesta neprekidnog, a jedno povremenog automatskog brojenja.

Rezultati brojenja prometa i u godini 2011. ukazuju na usporenje trenda rasta prometa na cestama. Razina prometa na pojedinim se brojačkim mjestima značajnije mijenjala što ukazuje da je i dalje aktivan proces redistribucije prometnih tokova. Nastavljen je i značajan pad prometa na onim državnim cestama koje su u prometnom smislu konkurentne novoizgrađenim autocestama. Detaljnija analiza kretanja prometa u 2011. u usporedbi s ranijim godinama prepuštena je korisnicima publikacije u skladu s njihovim specifičnim potrebama. Svrha je publikacije tim korisnicima dati potrebnu potporu kako putem podataka o prometu tako i putem grafičkih prikaza tih podataka. Ovdje su dani tek neki od mogućih pokazatelja prometnih kretanja.

Gledajući općeniti odnos PGDP-a i PLDP-a brojačkih mjesta u 2011. godini, PLDP je, kao i u ranijim razdobljima, veći od PGDP-a. Usporedbom po pojedinim brojačkim mjestima korisnik lako može ustanoviti razlike između PGDP-a i PLDP-a koje su, u nekih cesta, naročito izražene zbog turističke i/ili tranzitne funkcije ceste. Jako povećan PLDP u odnosu na PGDP bitan je čimbenik smanjene razine usluge nekih cesta ili odsječaka cesta u ljetnom razdoblju.

U tablici 2.4. prikazana je raspodjela brojačkih mjesta na državnim cestama, autocestama i županijskim cestama u 2011. godini po razredima veličine prometa.

**Tablica 2.4. Raspodjela brojačkih mjesta
prema veličini prometa u 2011. godini**

PGDP / PDP	Broj mjesta s određenim PGDP-om i PDP-om			
	Državne ceste	Autoceste	Županijske ceste	Sve ceste
0-500	11	0	0	11
501-1000	22	0	0	22
1001-2000	91	1	0	92
2001-3000	49	4	0	53
3001-6000	103	11	2	116
6001-9000	36	27	1	64
9001-12000	16	18	0	34
>12000	15	35	1	51
Ukupno mjesta	343	96	4	443

U tablicu nisu uključena brojačka mjesta na bočnim naplatnim postajama cestovnih građevina s naplatom prolaska vozila.

Brojačka mjesta koja su u 2011. godini imala najveći PGDP i PLDP posebno su izdvojena u tablicu 2.5.

Tablica 2.5. Brojačka mjesta s najvećim PGDP-om i PLDP-om u 2011. godini

Cesta	Oznaka brojačkog mjesata	Brojačko mjesto	PGDP	PLDP
D8	5422	Stobreč	51.476	59.182
D8	5423	Solin	41.807	47.371
D30	2014	Velika Mlaka	39.789	36.755
A1	1916	Lučko - jug	31.301	54.930
A1	1931	Zdenčina - jug	30.904	55.001
A1	1920	Jastrebarsko - jug	28.886	53.713
A7	2823	Rujevica - zapad	28.055	37.016

Tablica 2.7. Promet autocesta 2010. - 2011. godine

Autocesta	PGDP			PLDP		
	2010.	2011.	Godišnja promjena (%)	2010.	2011.	Godišnja promjena (%)
A1	12.209	12.827	5,06	28.086	29.727	5,84
A2	11.087	11.039	-0,43	20.611	20.574	-0,18
A3	14.338	14.387	0,34	20.894	20.278	-2,95
A4	7.053	7.294	3,42	12.977	13.263	2,20
A5	2.438	2.534	3,94	2.787	2.926	4,99
A6	11.293	11.767	4,20	19.388	20.032	3,32
A7	10.916	11.487	5,23	20.760	21.214	2,19
Sve autoceste	11.321	11.683	3,20	21.404	22.062	3,07

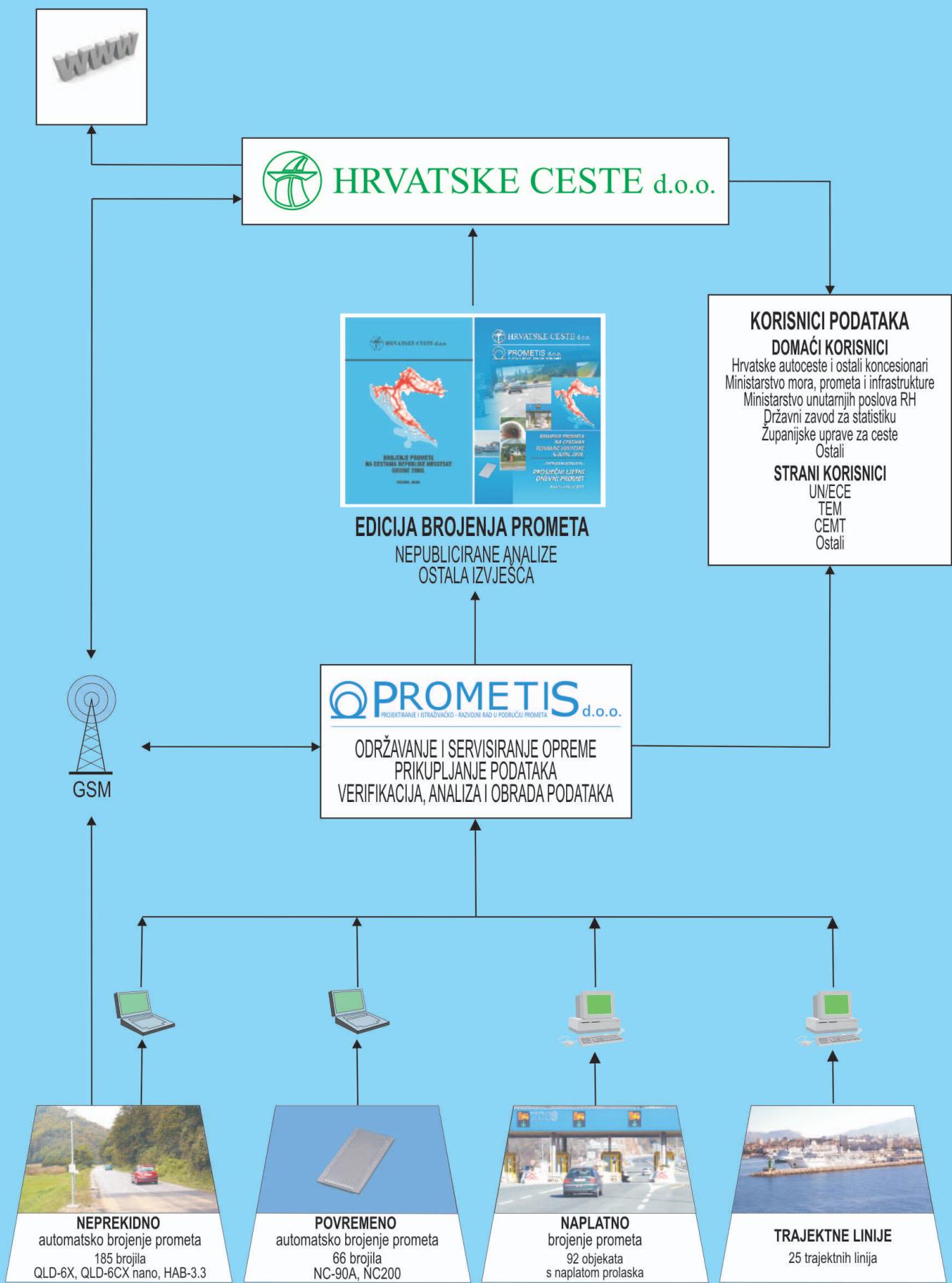
A1: Zagreb – Vrgorac; A2: Macelj – Zagreb; A3: Zagreb (l. Reka) – Lipovac;
A4: Goričan – Zagreb; A5: Sredanci – Osijek; A6: Bosiljevo 2 – Rijeka; A7: Rupa – Sv. Kuzam.
Sve autoceste: PGDP - uzorak 1059 km autocesta; PLDP – uzorak 1087 km autocesta.

Na slikama 2a. i 2b. dodatno su grafički predočeni podaci prikazani tablicama 2.6. i 2.7. Na slici 3. predočen je broj vozila koja su koristila cestovne građevine s naplatom uporabe u razdoblju između godina 1996. i 2011. Zbog promjena u tehnici naplate na Krčkom mostu, u novije vrijeme postoji samo podatak o godišnjem broju vozila u smjeru prema otoku. Za neke građevine ne raspolaže se podatkom o prometu vozila naplatne skupine IX (vozila oslobođena plaćanja korištenja cestovnih građevina i vozila kojih se prolazak posebno naplaćuje).

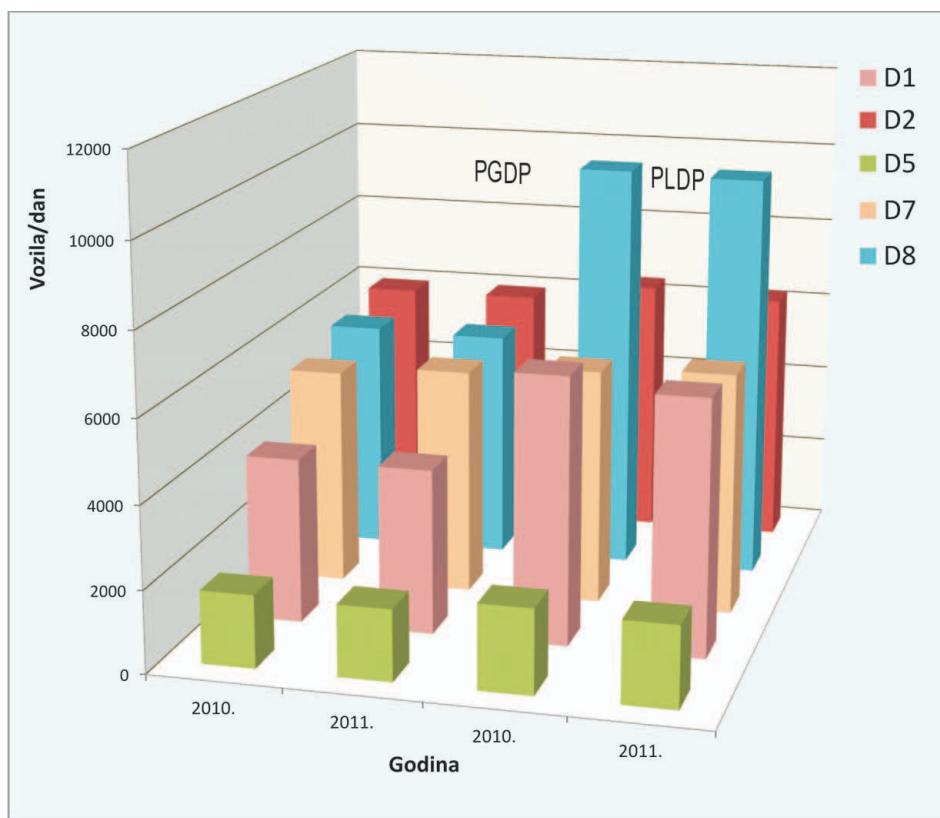
Iz tablice 2.6. vidljivo je da su 2011. godine PGDP i PLDP državnih cesta u blagom padu u odnosu na 2010. godinu, a iz tablice 2.7 vidljiv je porast prometa na autocestama za isto razdoblje.

Ukupni PGDP državnih cesta i autocesta u 2011. godini, koji se na temelju usporedivog uzorka brojačkih dionica može komparirati s prometom iz 2010. godine, veći je oko 2%. Istim metodološkim pristupom ustanovljen je porast PLDP-a za također oko 2%.

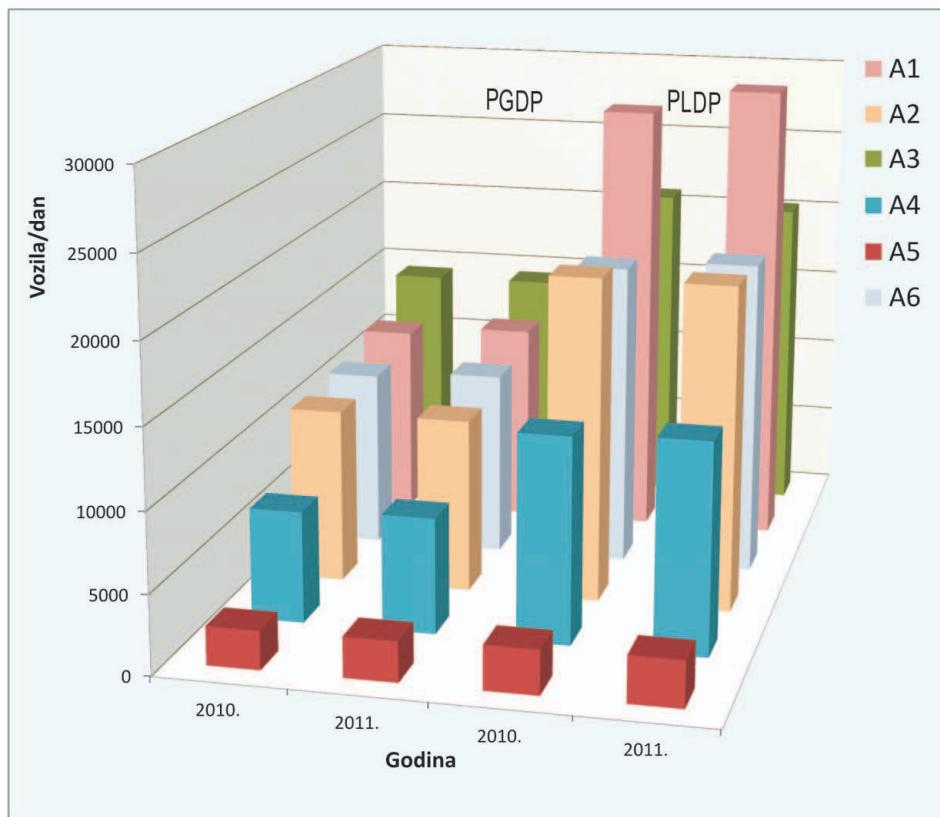
Zajednički PGDP državnih cesta i autocesta u 2011. godini iznosio je 7108 vozila, a PLDP 12.603 vozila.

Slika 1. INFORMACIJSKI SUSTAV BROJENJA PROMETA

Slika 2a. PGDP i PLDP usporedivih odsječaka izabranih državnih cesta 2010. i 2011.

Slika 2b. PGDP i PLDP usporedivih odsječaka izabranih autocesta 2010. i 2011.

**BROJENJE PROMETA
NA CESTAMA
REPUBLIKE HRVATSKE
GODINE 2011.**

3

**PGDP I PLDP
S OPĆIM PODACIMA
O BROJAČKIM MJESTIMA
I ODSJEČCIMA**

3. PGDP I PLDP S OPĆIM PODACIMA O BROJAČKIM MJESTIMA I ODSJEČCIMA

Ovo poglavlje sadrži podatke o PGDP-u i PLDP-u s općim podacima o brojačkim mjestima i odsječcima i to u zasebnim tablicama za državne ceste, autoceste i županijske ceste. Poredak brojačkih mjesta u tablicama određen je pripadnošću brojačkog odsječka pojedinoj cesti te položaju brojačkog mjesta odnosno odsječka uzimajući u obzir vođenje ceste.

Sve se ceste raščlanjuju na odsječke ili dionice. Cestovni se odsječci (dionice), ovisno o svrsi za koju se to radi, mogu različito definirati. U brojenju, odnosno mjerenu prometa, pod cestovnim brojačkim odsječkom misli se na onaj na kojem se promet ne mijenja po svom sastavu u pogledu strukture vozila kao i u pogledu raspodjele po izvorištima i odredištima te po svrhama vožnje. To zapravo znači da cestovni brojački odsječak određuju dva susjedna račvališta, bez obzira na formalni status račvališta. Time se ujedno pretpostavlja da između tih susjednih račvališta nema ni ulijevanja niti izlijevanja prometa. Na tako određenom odsječku može se, na izabranom poprečnom presjeku, uspostaviti brojačko mjesto.

Rad na odgovarajućem redefiniranju cestovnih brojačkih odsječaka započet je studijom *Uspostava novog sustava brojenja prometa u Republici Hrvatskoj*. To redefiniranje je, uz stvarne promjene na samoj cestovnoj mreži, uzrok razlikama što se daju uočiti od godine do godine u iskazivanju duljina cestovnih brojačkih odsječaka. U ovoj su publikaciji i njenom sažetku svi brojački odsječci definirani kao odsječci razvrstanih cesta i autocesta između susjednih račvališta s drugim razvrstanim cestama i autocestama ili, u slučajevima kad je brojačko mjesto smješteno pri graničnom prijelazu, graničnog prijelaza i račvališta s razvrstanom cestom ili autocestom.

Pri utvrđivanju brojačkih mjesta i brojačkih odsječaka težilo se ostvarenju reprezentativnog uzorka brojačkih mjesta neprekidnoga i povremenoga automatskog brojenja prometa.

Na priloženom kartografskom prikazu pod nazivom *Intenzitet prometa na odabranim cestovnim pravcima u 2011. godini* (mjerilo 1:900.000) vidi se na koji je način promet nekog brojačkog mjesta pridružen cestovnim odsječcima.

Brojačko je mjesto određeno oznakom i nazivom. Na taj se način olakšava prepoznavanje izvora podataka. U ovom se sažetku koriste oznake brojačkih mjeseta koje su po prvi puta uvedene u publikaciji s podacima o prometu u 2003. godini. Dakle, svako brojačko mjesto označeno je četveroznamenkastim brojem, kojem odgovara i odabrani toponom.

Prva dva broja četveroznamenkaste oznake predstavljaju redni broj kvadranta zemljovida s tim da su granice kvadranta meridijani i paralele koji su razdvojeni za 30' zemljopisne dužine odnosno širine. Preostale dvije znamenke redni su broj brojačkog mjeseta unutar kvadranta. Oznaka brojačkog mjeseta ne sadrži naznaku načina brojenja prometa. Ovakvo označavanje korisnicima olakšava primjenu sve češće rabljenih računalnih GIS-aplikacija i pronalaženje brojačkih mjeseta na zemljopisnim kartama te ostvaruje potrebnu nezavisnost od promjena u razvrstaju cesta. Postoji i zaliha brojčanih oznaka za brojačka mjeseta koja će se uvesti u budućnosti.

I u naplatnom brojenju prometa vrijedi opisani opći sustav označavanja brojačkih mjeseta, s time da se vodi računa o vrsti naplatne postaje, pa tako čelna naplatna postaja koja gradnjom autoceste postane bočna dobiva i novu brojčanu oznaku.

Od 2003. godine promijenjeni su i nazivi virtualnih brojačkih mjeseta na cestovnim građevinama s naplatom prolaska vozila. Kako bi se što širem krugu korisnika olakšala uporaba podataka, nazivi virtualnih brojačkih mjeseta za koje se predočuju podaci o prometu na pojedinim brojačkim odsječcima tih građevina određeni su nazivom naplatne postaje i jednom od četiri glavne strane svijeta prema kojoj je, u odnosu na naplatnu postaju, usmjeren brojački odsječak. To se ne odnosi na *Krčki most* i naplatnu postaju *Rupa* (ta brojačka mjeseta i nisu virtualna). Virtualno brojačko mjesto takvo je brojačko mjesto na kojem se podaci o prometu ne dobivaju s brojila prometa smještenog na pripadnoj brojačkoj dionici, već se izračunavaju na osnovu podataka s nekih drugih prikladnih brojačkih mjeseta. Naziv brojačkog odsječka određen je prema krajnjim točkama, a ukupna duljina odsječka iskazuje se u kilometrima.

Za pojedino brojačko mjesto i njemu pripadajući brojački odsječak u pravilu su predočeni izračunani ili procijenjeni PGDP i PLDP, a tamo, gdje to nije bilo ili moguće ili potrebno, PDP. U tablici 3.1. su podaci za državne ceste, u tablici 3.2. za odsječke autocesta (prema Odluci o razvrstavanju javnih cesta u autoceste i prema Pravilniku o označavanju autocesta, njihove stacionaže, brojeva izlaza i prometnih čvorišta i odmorišta – NN 73/2003) i u tablici 3.3. za županijske ceste. Tablice sadrže i podatke o načinu brojenja, te o nazivima i duljinama brojačkih odsječaka.

Podaci su u tablicama u ovom poglavlju poredani prema rastućem broju (oznaci) ceste i poziciji brojačkog mjesta na dotičnoj cesti, sukladno njenu opisu (nazivu).

Kao i u svim do sada izdanim publikacijama serije *Brojenje prometa na cestama Republike Hrvatske*, utvrđena je pripadnost svakog brojačkog mjesta i pripadajućeg brojačkog odsječka razvrstanim javnim cestama i autocestama u skladu s važećim odlukama o razvrstavanju javnih cesta i autocesta.

Slijedom već citirane Odluke o razvrstavanju javnih cesta u autoceste, valja podsjetiti i na definicije autoceste i brze ceste (temeljem Zakona o sigurnosti prometa na cestama, NN 67/2008). Autocesta je definirana kao javna cesta posebno izgrađena i namijenjena isključivo za promet motornih vozila, koja ima dvije fizički odvojene kolničke trake (zeleni pojas, zaštitnu ogradi i sl.) za promet iz suprotnih smjerova sa po najmanje dvije prometne trake širine najmanje 3,5 m, a s obzirom na konfiguraciju terena – i po jednu traku za zaustavljanje vozila u nuždi širine najmanje 2,5 m, bez raskrižja s poprečnim cestama i željezničkim ili tramvajskim prugama u istoj razini, u čiji se promet može uključiti, odnosno isključiti samo određenim i posebno izgrađenim priključnim prometnim trakama za ubrzavanje ili usporavanje, odnosno priključnim rampama, kojom je omogućen siguran prometni tok vozila brzinom od najmanje 80 km/h i koja je kao autocesta označena propisanim prometnim znakom. Brza cesta je javna cesta rezervirana za promet isključivo motornih vozila, koja ima sva raskrižja s drugim prometnicama u dvije ili više razina, ima jedan ili dva razdvojena kolnička traka, u pravilu nema zaustavnih trakova i kao takva je označena propisanim prometnim znakom.

**Tablica 3.2. PROSJEČNI GODIŠNJI I PROSJEČNI LJETNI DNEVNI PROMET
S OPĆIM PODACIMA O BROJAČKIM MJESTIMA /nastavak/**

AC 2011.

BROJAČKO MJESTO			BROJAČKI ODSJEČAK			Dulj. (km)
Ozn. ceste	Ozn.	Ime	PGDP	PLDP	Način broj.	
A9	2729	Umag - jug	7761**	14035	NB čv. Umag - čv. Buje	6,0
A9	2731	Buje - jug	8275**	14663	NB čv. Buje - čv. Nova Vas	6,2
A9	2733	Nova Vas - jug	5287	12469	NB čv. Nova Vas - čv. Višnjan	14,3
A9	2735	Višnjan - jug	6850**	12089	NB čv. Višnjan - čv. Baderna	7,6
A9	2737	Baderna - jug	6898**	12009	NB čv. Baderna - čv. Medaki	7,7
A9	2715	Limska Draga	3099**	...	NAB čv. Medaki - čv. Kanfanar	7,4
A9	2739	Medaki - jug	7329**	12343	NB čv. Medaki - čv. Kanfanar	7,4
A9	2727	Kanfanar - jug	6513	12220	NB čv. Kanfanar - čv. Vodnjan (sjever)	14,5
A9	3901	Vodnjan - sjever	6910*	12872*	NAB čv. Kanfanar - čv. Vodnjan (sjever)	14,5
A9	3907	Vodnjan (sjever) - jug	4746	9656	NB čv. Vodnjan (sjever) - čv. Vodnjan (jug)	6,2
A9	3909	Vodnjan (jug) - jug	4258	8699	NB čv. Vodnjan (jug) - čv. Pula	6,9
A11	2031	Velika Gorica	2122	2086	NAB Velika Gorica - Bušavec	9,0

* Procjena ** PDP - zatvoreni sustav naplate na Istarskom epsilonu uveden 14. lipnja 2011. godine.

... Nema podataka

**Tablica 3.3. PROSJEČNI GODIŠNJI I PROSJEČNI LJETNI DNEVNI PROMET
S OPĆIM PODACIMA O BROJAČKIM MJESTIMA**

ŽC 2011.

BROJAČKO MJESTO			BROJAČKI ODSJEČAK			Duljina (km)		
OZNAKA CESTE	Oznaka	Ime	PGDP	PLDP	Način brojenja	Početak	Kraj	
3051	1911	Sveta Nedjelja	14047	13608	PAB	Ž3051	Ž3061	4,0
4257	2506	Podravlje	8361	8242	NAB	Ž4042	Ž4083	5,0
6040	4812	Zemunik Donji - sjever	3155	3929	NAB	Ž6011	L63065	0,9
6253	5508	Klis	5479	5868	NAB	L67075	L67074	3,9

**BROJENJE PROMETA
NA CESTAMA
REPUBLIKE HRVATSKE
GODINE 2011.**

4

**DRŽAVNE CESTE
I AUTOCESTE:
NAPLATNO BROJENJE**

4. DRŽAVNE CESTE I AUTOCESTE: NAPLATNO BROJENJE

U ovom su poglavlju predočeni osnovni podaci o intenzitetu prometa na cestovnim građevinama sa zatvorenim sustavom naplate prolaska vozila. Navedenim su načinom brojenja obuhvaćeni odsječci autocesta A1 Zagreb (Lučko) – Bosiljevo – Vrgorac, A2 Macelj – Zagreb (Zaprešić), A3 Zagreb (I. Reka) – Lipovac, A4 Goričan – Sv. Helena, A5 Osijek – Sredanci, A6 Bosiljevo – Rijeka (Kikovica), a od lipnja ove godine i autoceste A8 i A9 odnosno Istarski ipsisilon. Naplatnim su brojenjem inače obuhvaćeni i *Krčki most* (D102) te naplatna postaja *Rupa* (A7), ali podaci s tih cestovnih građevina nisu predočeni u ovom poglavlju. Naglašavamo da su predočeni podaci dobiveni obradom podataka dobivenih s naplatnih postaja od tvrtki koje su nadležne za gospodarenje pojedinim autocestama.

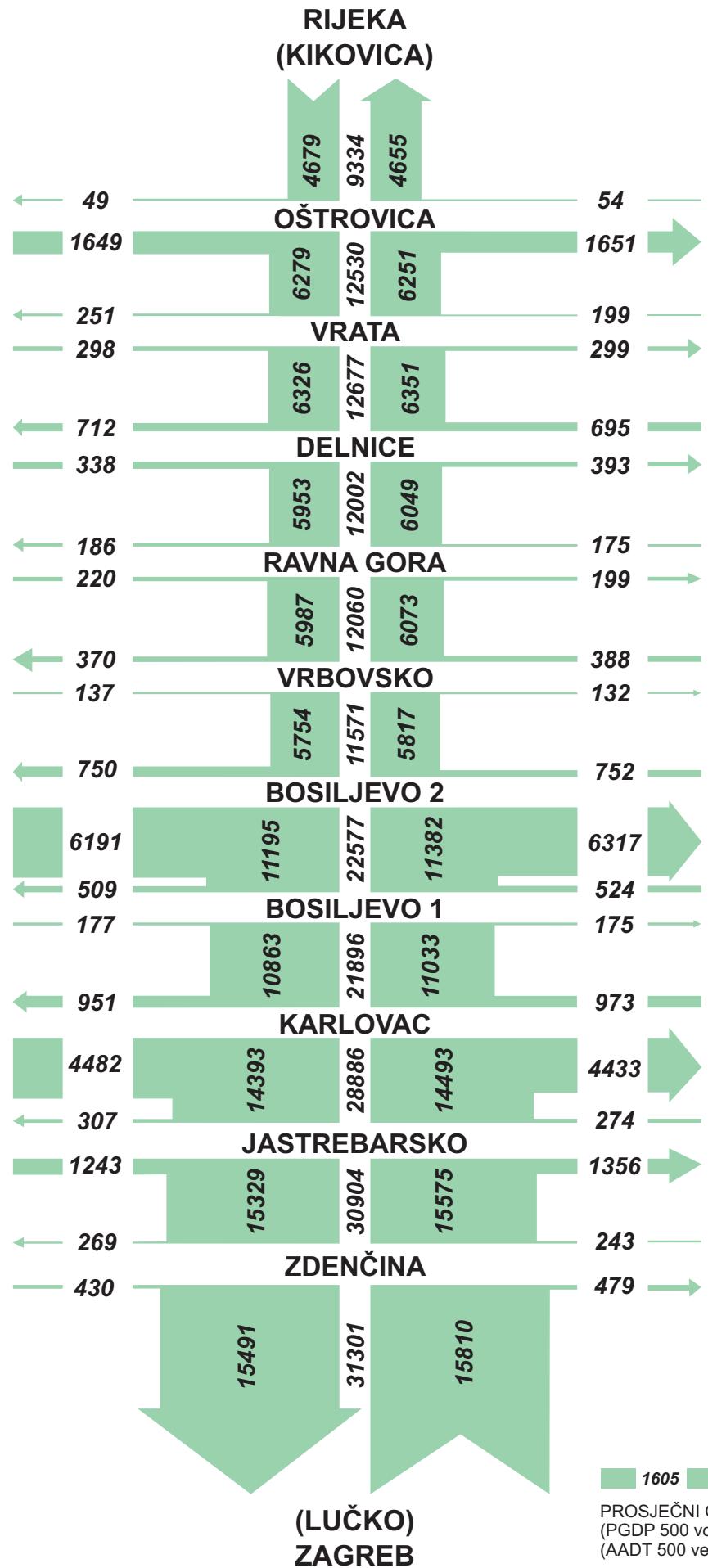
Za obradu podataka prikupljenih naplatnim brojenjem korištena je usvojena metodologija obrade podataka. S obzirom na način obrade te značajke naplatnih sustava na pojedinim cestovnim građevinama s naplatom, rezultate je moguće prikazati u različitim oblicima. Poteškoće u obradi podataka prikupljenih naplatnim brojenjem u prošloj je godini činio nedostatak podataka u odnosu na očekivane, s obzirom na promjene vrste pojedinih naplatnih postaja i neprikazivanje prometa vozila IX. skupine.

Dodatno, podaci o PGDP-u (odnosno procijenjenom PGDP-u ili pak PDP-u za one odsječke na kojima je naplata započela tijekom 2011. godine) i PLDP-u na odsječcima cestovnih građevina na kojima je tijekom godine 2011. naplaćivan prolazak vozila nalaze se u trećem poglavlju zajedno s općim podacima o brojačkim mjestima i odsječcima, uključujući i podatke s onih cestovnih građevina koje zbog jednostavnosti sustava naplate nisu u ovom poglavlju zastupljene grafičkim prikazima. U drugom poglavlju nalazi se još i slika 3. kojom je grafički predočen ukupni promet po naplatnim odsječcima cestovnih građevina (zbroj po svim izlazima) u razdoblju od 1996. do 2011. godine.

Za odsječke onih autocesta na kojima postoji više naplatnih postaja osnovni su rezultati grafički predočeni slikama 4., 5, 6, 7, 8 i 9. Iz slike je vidljiv PGDP na naplatnim postajama odnosno pristupnim prometnicama, kao i na pojedinim presjecima tih autocesta.

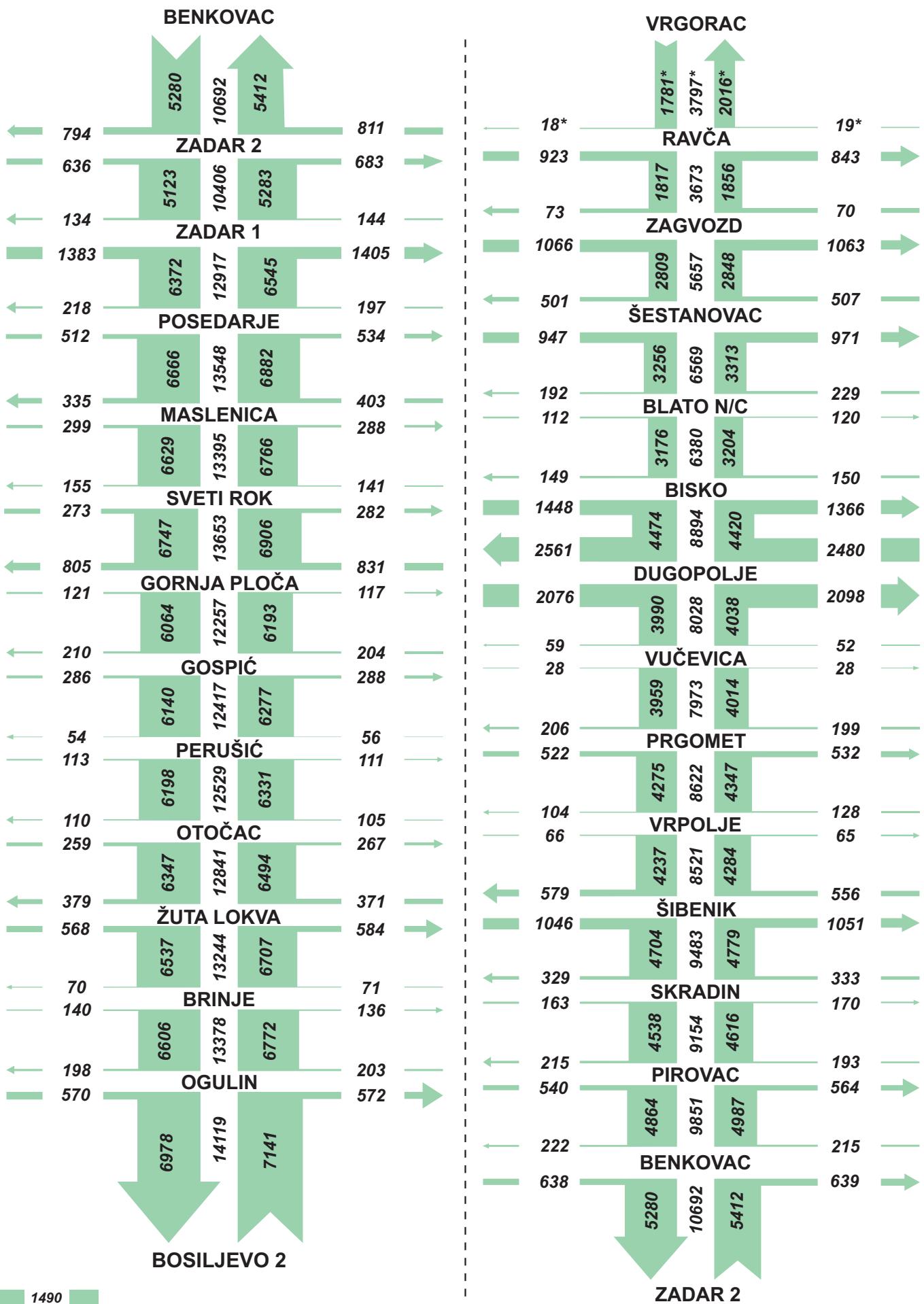
Ukupno gledajući, na uzorku usporedivih odsječaka cestovnih građevina s naplatom prolaska vozila, u što spada velika većina ovih odsječaka, iznosi PGDP-a i PLDP-a u porastu su u odnosu na prethodnu godinu

Jedno od obilježja prometa na svim cestovnim građevinama s naplatom prolaska vozila u Hrvatskoj su veći iznosi PLDP-a od PGDP-a, što ukazuje na sezonske neravnomjernosti u njihovom korištenju.

Slika 4. PROMET NA AUTOCESTI ZAGREB - RIJEKA

AC - 2011

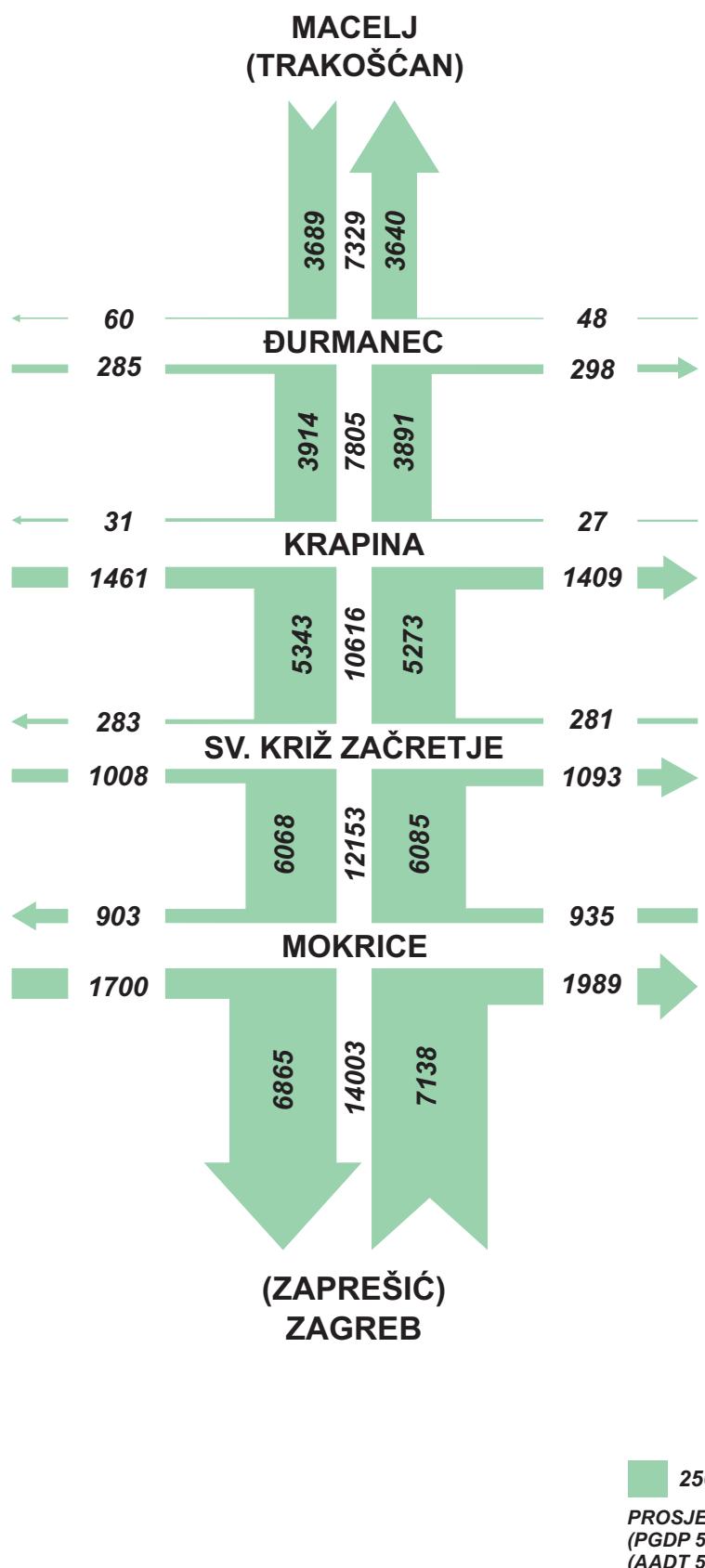

PROSJEČNI GODIŠNJI DNEVNI PROMET
(PGDP 500 vozila = 1 mm)
(AADT 500 vehicles = 1 mm)

* PDP - NP Vrgorac u prometu je od 30.06. 2011.

Slika 5. PROMET NA AUTOCESTI A1; ODSJEČAK BOSILJEVO 2 - VRGORAC

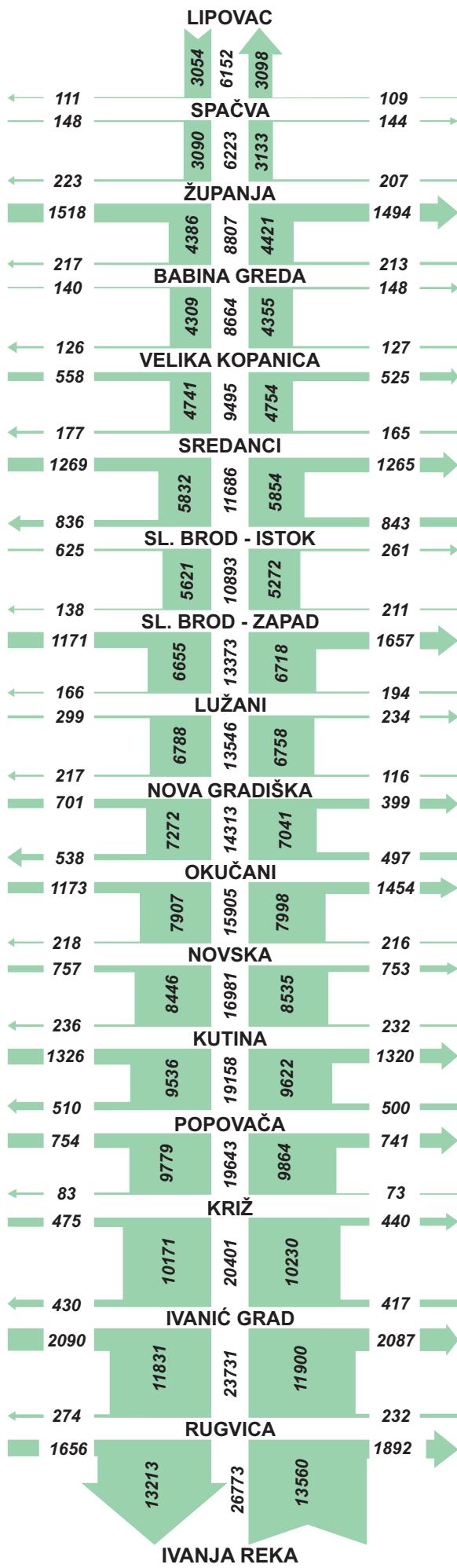
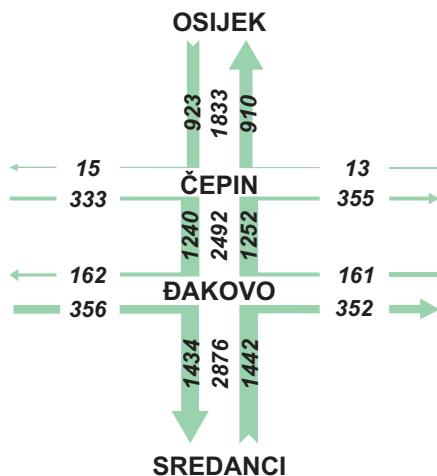
AC - 2011

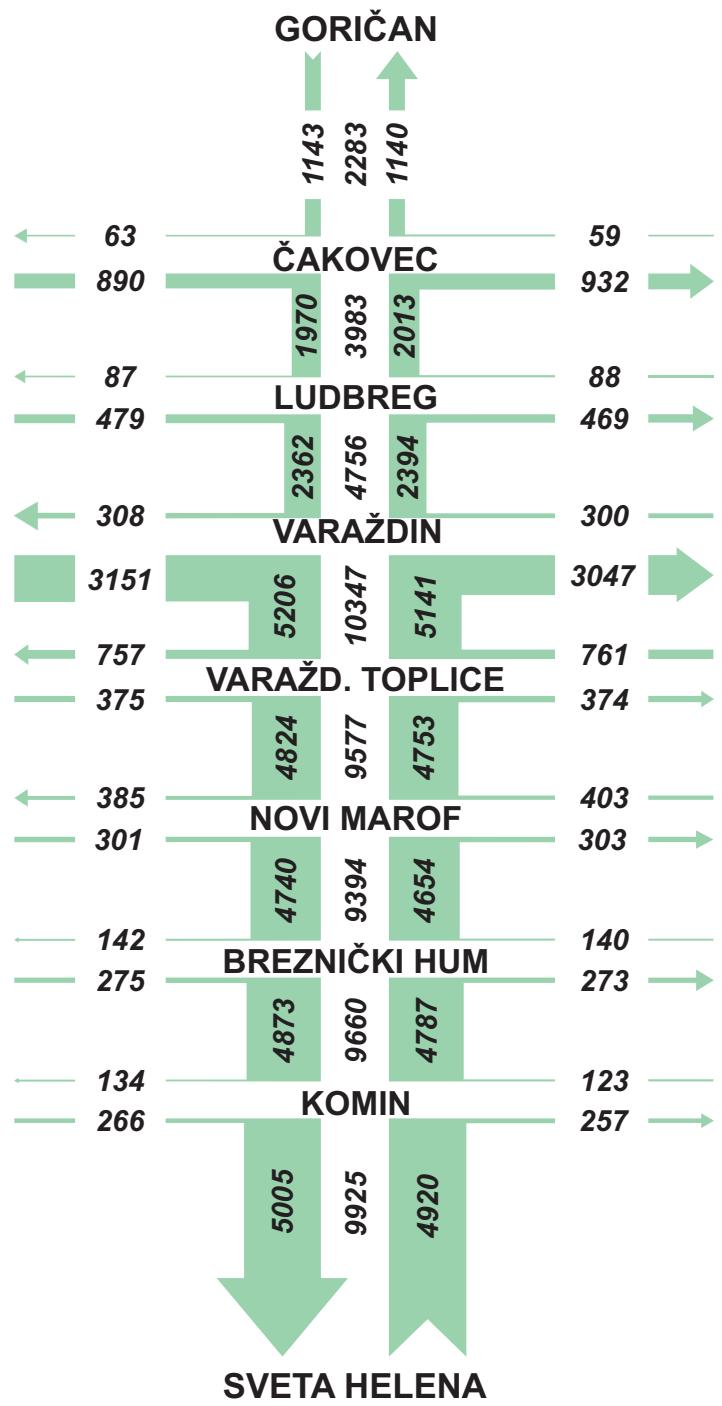
Slika 6. PROMET NA AUTOCESTI A2 MACELJ - ZAGREB

AC - 2011

AUTOCESTA A5

PROSJEČNI GODIŠNJI DNEVNI PROMET
(PGDP 600 vozila = 1 mm)
(AADT 600 vehicles = 1 mm)

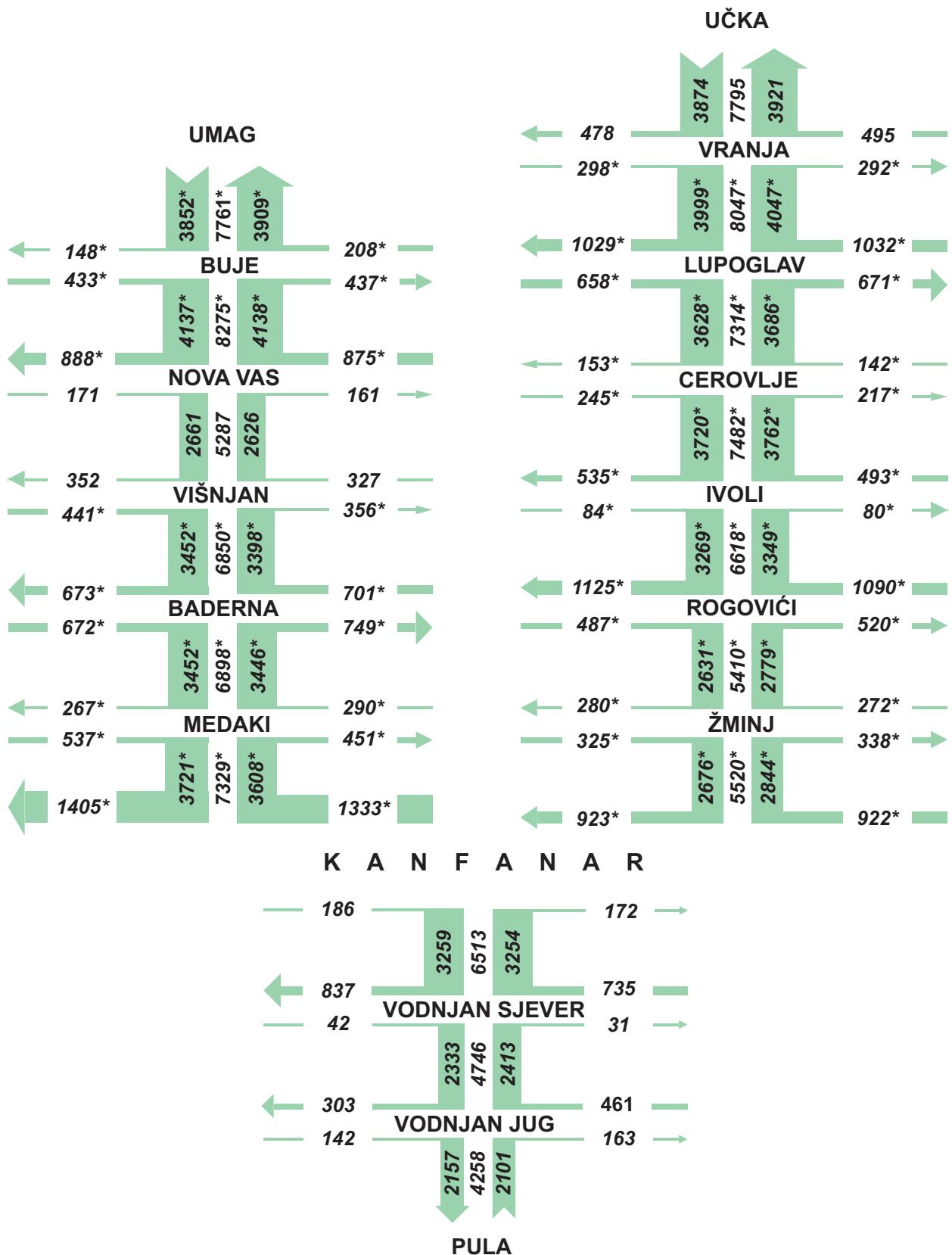

1004

PROSJEČNI GODIŠNJI DNEVNI PROMET
(PGDP 500 vozila = 1 mm)
(AADT 500 vehicles = 1 mm)

Slika 8. PROMET NA AUTOCESTI A4; ODSJEČAK **GORIČAN - SVETA HELENA**

AC - 2011

PROSJEČNI GODIŠNJI DNEVNI PROMET
 (PGDP 500 vozila = 1 mm)
 (AADT 500 vehicles = 1 mm)
 * PROSJEČNI DNEVNI PROMET

* PDP - od 14.06.2011. kada je uveden zatvoren sustav naplate na cijelom Istarskom ipsilonu

Slika 9. PROMET NA AUTOCESTAMA A8 (KANFANAR-UČKA) I A9 (UMAG-PULA) - ISTARSKI IPSILON

AC - 2011

**BROJENJE PROMETA
NA CESTAMA
REPUBLIKE HRVATSKE
GODINE 2011.**

**PRIJEVOZ VOZILA
TRAJEKTNIM LINIJAMA**

5. PRIJEVOZ VOZILA TRAJEKTNIM LINIJAMA

U petom poglavlju nalaze se izabrani rezultati obrade podataka o prijevozu cestovnih motornih vozila na domaćim morskim trajektnim linijama. Rezultati su prikazani po vrstama vozila, pojedinačno za svaku trajektnu liniju. Prikaz podataka uvjetovan je načinom njihova prikupljanja u brodarskim tvrtkama koje trajektne linije održavaju. Stoga se razlikuju sljedeće vrste vozila prevezenih trajektima:

- osobna vozila;
- autobusi;
- kamioni i prikolice; i
- ostala cestovna vozila.

Izračunan je PGDP i PLDP za svaku trajektnu liniju, kao i postotni udjeli pojedinih vrsta vozila u PGDP-u i PLDP-u.

Tablica 5.1. sadrži podatke o PGDP-u i PLDP-u po vrstama vozila za svaku pojedinu trajektnu liniju za koju su u 2011. godini prikupljeni podaci. Prikazani su podaci za ukupno 25 morskih trajektnih linija, koje su unutar tablice poredane od zapada prema istoku.

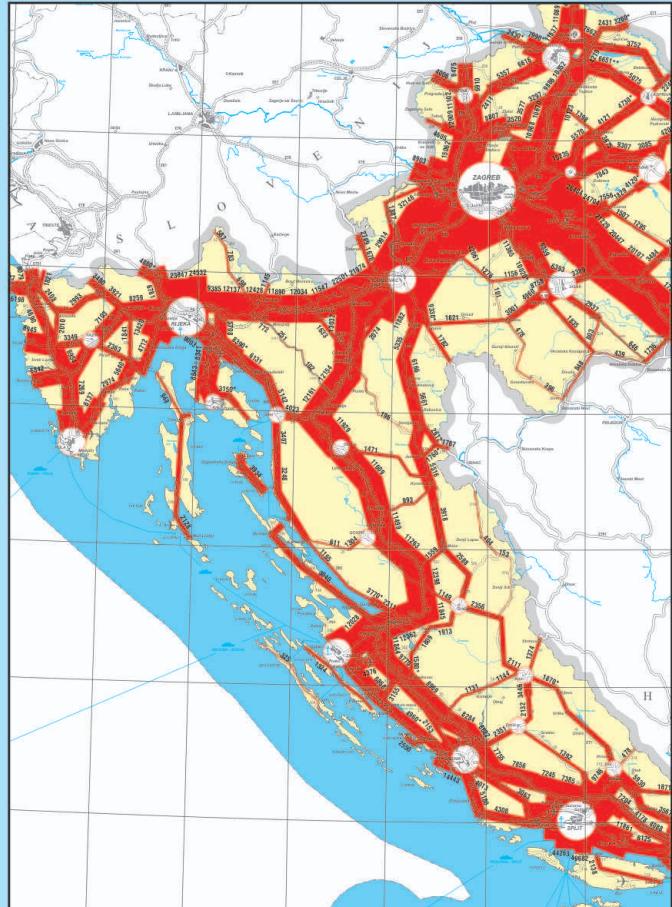
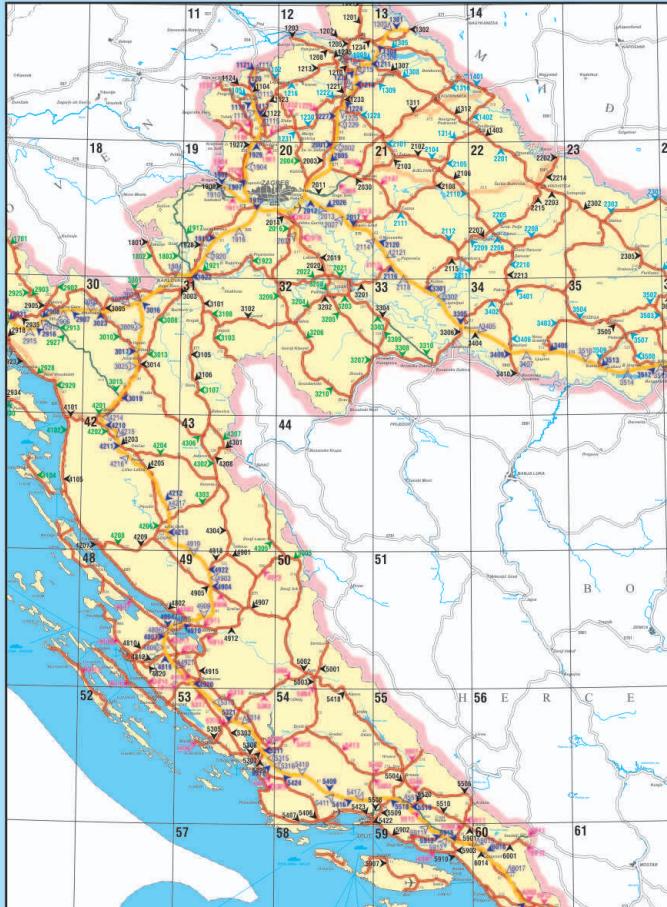
**Tablica 5.1. PGDP I PLDP: STRUKTURA PO VRSTAMA VOZILA,
TRAJEKTNE LINIJE /nastavak/**

NTR 2011.

TRAJEKTNA LINIJA		Ukupno PGDP 100% PLDP 100%	VRSTE VOZILA			
			Osobna	Autobusi	Kamioni i prik.	Ostala vozila
435	ZADAR IŽ RAVA	8.249 23 100% 51 100%	5.411 15 65,60 43 83,50	12 0 0,15 0 0,06	2.565 7 31,09 6 12,11	261 1 3,16 2 4,33
	BIograd TKON	102.848 282 100% 677 100%	84.032 230 81,71 593 87,64	272 1 0,26 2 0,34	13.155 36 12,79 40 5,87	5.389 15 5,24 42 6,15
		5.477 15 100% 26 100%	2.194 6 40,06 16 61,75	5 0 0,09 0 0,00	3.003 8 54,83 8 30,50	275 1 5,02 2 7,75
		8.308 23 100% 36 100%	4.131 12 49,72 24 66,82	2 0 0,02 0 0,09	4.019 11 48,38 11 29,90	156 0 1,88 1 3,19
		55.536 152 100% 314 100%	39.062 107 70,34 246 78,23	65 0 0,12 0 0,03	13.602 37 24,49 47 14,93	2.807 8 5,05 21 6,81
602	SPLIT VIS	41.309 113 100% 277 100%	25.540 71 61,83 211 76,28	94 0 0,23 0 0,06	12.939 35 31,32 43 15,40	2.736 7 6,62 23 8,26
	SPLIT SUPETAR	316.024 866 100% 1902 100%	232.288 636 73,50 1539 80,92	922 3 0,29 3 0,15	68.163 187 21,57 239 12,59	14.651 40 4,64 121 6,34
		24.799 68 100% 194 100%	19.413 54 78,28 163 83,77	55 0 0,22 0 0,02	2.366 6 9,54 6 3,27	2.965 8 11,96 25 12,94
		141.292 387 100% 948 100%	93.842 257 66,42 726 76,59	863 2 0,61 3 0,35	37.090 102 26,25 144 15,17	9.497 26 6,72 75 7,89

BROJENJE PROMETA NA CESTAMA REPUBLIKE HRVATSKE GODINE 2011.

6

PRILOZI

Kratice i značenja
Common abbreviations and terms

**Kartografski prikaz:
Intenzitet prometa na odabranim
cestovnim pravcima u 2011. godini**

**Kartografski prikaz:
Mreža državnih cesta i autocesta,
razmještaj mjesta brojenja prometa
(stanje 31.12.2011.)**

Prilog 6.1. Kratice i značenja
Appendix 6.1. Abbreviations and Terms

Kratica	Značenje	Abbreviation	Meaning
PGDP	prosječan godišnji dnevni promet	AADT	Average Annual Daily Traffic
PLDP	prosječan ljetni dnevni promet	ASDT	Average Summer Daily Traffic
PDP	prosječan dnevni promet	ADT	Average Daily Traffic
DC	državna cesta	SH	State Highway
ŽC	županijska cesta	CR	County Road
AC	autocesta	M	Motorway
PAC	poluautocesta	SM	Semi – Motorway
NAB	neprekidno automatsko brojenje prometa	ACC	Automatic Count (continuous)
PAB	povremeno automatsko brojenje prometa	ACP	Automatic Count (periodical)
NB	naplatno brojenje	TCTS	Traffic Census at Toll Stations
po, ut, sr	ponedjeljak, utorak, srijeda		monday, tuesday, wednesday
če, pe, su, ne	četvrtak, petak, subota, nedjelja		thursday, friday, saturday, sunday
RB	ručno brojenje prometa		manual count
NP	naplatna postaja		toll station
	broj / oznaka ceste		road reference number / designation
	brojačko mjesto		counting site
	način brojanja		method of count
	duljina odsječka		section length
	ukupno		total
	sveukupno		overall total
	udjel		share
	dan		day
	tjedan		week
	mjesec		month
	godina		year
	ulazna naplatna postaja		entrance toll station
	izlazna naplatna postaja		exit toll station
	vrsta vozila		vehicle type
	skupina vozila		vehicle class
	bicikli		bicycles
	mopedi		mopeds
	motocikli		motorcycles
	osobna vozila		passenger cars
	teretna vozila		goods vehicles
	autobusi		buses
	teretna vozila s prikolicom		combination trucks
	tegljači (s prikolicom)		truck-tractors (with trailers)
	traktori i radna vozila		tractors and industrial vehicles
	zaprežna vozila		horse-drawn vehicles
	ostala vozila		other vehicles

